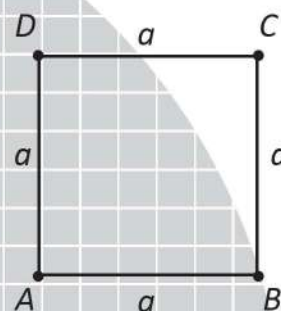

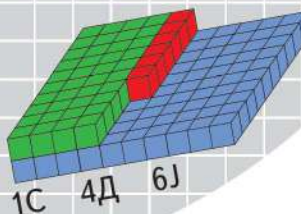
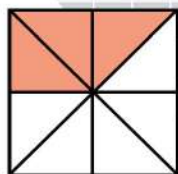
РАДНА СВЕСКА

ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

$$370 - 220 = 150$$

$$(a \cdot 2) : (b : 2) = 204$$

САДРЖАЈ

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100 – ПОНАВЉАЊЕ

Сабирање до 100	6
Одузимање до 100	7
Множење до 100	8
Дељење до 100	9
Изрази са две рачунске операције	10

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1000

Стотине прве хиљаде	12
Десетице прве хиљаде	13
Бројеви прве хиљаде	14
Упоредивање бројева прве хиљаде	16
Римске цифре	18

САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000 – ПРВИ ДЕО

Сабирање и одузимање стотина	20
Замена места сабирака	22
Здруживање сабирака	23
Сабирање троцифреног броја и десетица	24
Одузимање десетица од троцифреног броја	25
Сабирање троцифреног и једноцифреног броја	26
Одузимање једноцифреног од троцифреног броја	27
Сабирање троцифреног и двоцифреног броја	28
Одузимање двоцифреног од троцифреног броја	29
Сабирање троцифрених бројева	30
Одузимање троцифрених бројева	31
Зависност збира од промене сабирака	32
Сталност збира	33
Зависност разлике од промене умањеника	34
Зависност разлике од промене умањеоца	35
Сталност разлике	36
Веза сабирања и одузимања	37
Задаци за вежбање	38

ГЕОМЕТРИЈА – ПРВИ ДЕО

Угао и обележавање угла	40
Прав угао	41
Оштар и туп угао	42
Узајамни положаји две праве	43
Цртање паралелних правих	44
Цртање нормалних правих	45
Задаци за вежбање	46

САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000 – ДРУГИ ДЕО

Сабирање двоцифрених бројева ($23 + 15$, $47 + 28$)	48
Сабирање троцифреног и једноцифреног броја ($240 + 6$, $124 + 3$)	49
Одузимање једноцифреног броја од троцифреног ($165 - 4$, $146 - 8$)	50
Сабирање троцифреног и једноцифреног броја ($256 + 4$, $236 + 7$)	51

Сабирање троцифреног и двоцифреног броја ($264 + 31$, $225 + 67$)	52
Одузимање двоцифреног броја од троцифреног ($139 - 26$, $174 - 46$)	53
Сабирање троцифрених бројева ($235 + 114$, $218 + 135$)	54
Одузимање троцифрених бројева ($276 - 139$, $484 - 286$)	55
Једначине са сабирањем	56
Једначине са одузимањем	57
Једначине са сабирањем и одузимањем	58
Неједначине са сабирањем и одузимањем	60
Једначине и неједначине са сабирањем и одузимањем	61
Задаци за вежбање	62

МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000

Множење бројевима 10 и 100	64
Дељење бројевима 10 и 100	65
Замена места чинилаца	66
Здруживање чинилаца	67
Множење десетица и једноцифреног броја ($50 \cdot 8$)	68
Множење збира бројем	69
Множење разлике бројем	70
Множење двоцифреног и једноцифреног броја ($23 \cdot 6$)	71
Множење троцифреног и једноцифреног броја ($200 \cdot 4$, $240 \cdot 2$)	73
Множење троцифреног и једноцифреног броја ($232 \cdot 2$, $218 \cdot 4$)	74
Множење троцифреног и једноцифреног броја ($283 \cdot 3$, $279 \cdot 2$)	75
Зависност производа од промене чинилаца	76
Сталност производа	77
Дељење збира и разлике бројем	78
Дељење двоцифреног броја једноцифреним ($68 : 2$, $81 : 3$)	79
Дељење троцифреног броја једноцифреним ($200 : 2$, $500 : 4$, $180 : 6$, $750 : 5$)	80
Зависност количника од промене дељеника и делиоца	81
Сталност количника	82
Дељење троцифреног броја једноцифреним ($693 : 3$, $585 : 5$)	83
Дељење троцифреног броја једноцифреним ($736 : 4$, $581 : 7$)	84
Дељење са остатком	85
Једначине са непознатим чиниоцем	86
Задаци за вежбање	87

ГЕОМЕТРИЈА – ДРУГИ ДЕО

Кружница и круг	90
Цртање кружнице и круга	91
Правоугаоник и квадрат	92
Цртање правоугаоника и квадрата	93
Троугао	94
Цртање троугла	95
Обим правоугаоника	96
Обим квадрата	97
Обим троугла	98

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

Мере за масу (килограм, грам, тона)	100
Мере за време (деценија, век, секунд)	101
Мере за дужину (милиметар, километар)	102
Мере за запремину (литар, децилитар, центилитар, милилитар, хектолитар)	103
Мерење површине геометријских фигура	104
Задаци за вежбање	106

РАЗЛОМЦИ

Разломци	108
Упоредивање разломака	110
Задаци за вежбање	111
Децимални запис броја.....	112

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100

ПОНАВЉАЊЕ

$57 - 19 = \underline{\quad}$

$63 + 18 = \underline{\quad}$

$4 \cdot 8 \bigcirc 9 \cdot 5$

Дељеник	36	
Делилац		5
Количник	9	4

САБИРАЊЕ ДО 100

1.

Допуни реченице.

Израз $13 + 8$ називамо збиром бројева _____ и _____ .

Број 13 је _____ сабирак, а број 8 други _____ .

Вредност израза је број _____ .

2.

Сваки број напиши у виду збира двоцифреног и једноцифреног броја, као у датом примеру.

$73 = 70 + 3$

$17 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$

$66 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$

$58 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$

$25 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$

$35 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$

3.

Израчунај.

$26 + 3 = \underline{\quad}$

$86 + 8 = \underline{\quad}$

$72 + 17 = \underline{\quad}$

$26 + 35 = \underline{\quad}$

$17 + 1 = \underline{\quad}$

$44 + 7 = \underline{\quad}$

$24 + 45 = \underline{\quad}$

$37 + 45 = \underline{\quad}$

$35 + 2 = \underline{\quad}$

$75 + 5 = \underline{\quad}$

$38 + 41 = \underline{\quad}$

$54 + 36 = \underline{\quad}$

$54 + 5 = \underline{\quad}$

$35 + 7 = \underline{\quad}$

$57 + 22 = \underline{\quad}$

$46 + 17 = \underline{\quad}$

4.

Једног дана Марко је сакупио 19, а другог 16 сличица. Колико је укупно Марко сакупио сличица?

_____ Одговор: _____

5.

Одреди број који је:

за 9 већи од броја

за 16 већи од броја

за 28 већи од броја

17 _____

42 _____

11 _____

27 _____

38 _____

71 _____

43 _____

26 _____

19 _____

31 _____

54 _____

63 _____

6.

Напиши изразе и израчунај њихове вредности.

Збиру бројева 37 и 4 додај број 6. _____

Броју 19 додај збир бројева 23 и 8. _____

7.

У сваки упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$30 + 25 \text{ } 30$

$16 + 25 \text{ } 26 + 35$

$68 + 23 \text{ } 91$

$30 + 35 \text{ } 60$

$16 + 13 \text{ } 19 + 9$

$68 + 12 \text{ } 71$

8.

Ученици трећег разреда сакупљали су књиге за школску библиотеку. Једног месеца су сакупили 35 књига, а другог 17 књига више. Колико су укупно сакупили књига?

_____

Одговор: _____

ОДУЗИМАЊЕ ДО 100

1.

Допуни реченице.

Израз $42 - 15$ називамо разликом бројева _____ и _____.

Број 42 је _____, а број 15 _____.

Вредност израза је број _____.

2.

Израчунај.

$54 - 3 = \underline{\quad\quad}$ $32 - 9 = \underline{\quad\quad}$ $96 - 21 = \underline{\quad\quad}$ $41 - 13 = \underline{\quad\quad}$

$49 - 8 = \underline{\quad\quad}$ $44 - 8 = \underline{\quad\quad}$ $89 - 30 = \underline{\quad\quad}$ $92 - 27 = \underline{\quad\quad}$

$36 - 2 = \underline{\quad\quad}$ $67 - 7 = \underline{\quad\quad}$ $56 - 34 = \underline{\quad\quad}$ $60 - 44 = \underline{\quad\quad}$

$93 - 1 = \underline{\quad\quad}$ $50 - 6 = \underline{\quad\quad}$ $64 - 23 = \underline{\quad\quad}$ $100 - 36 = \underline{\quad\quad}$

3.

Отац има 53 године, а син је од њега млађи 24 године. Колико година има син?

_____ Одговор: _____

4.

Израчунај и повежи поља у којима су изрази чије су вредности једнаке.

$57 - 19 = \underline{\quad\quad}$ $63 - 18 = \underline{\quad\quad}$ $22 - 14 = \underline{\quad\quad}$ $12 - 4 = \underline{\quad\quad}$

$53 - 8 = \underline{\quad\quad}$ $47 - 9 = \underline{\quad\quad}$ $76 - 7 = \underline{\quad\quad}$ $86 - 17 = \underline{\quad\quad}$

5.

Умањеник је највећи број девете десетице, а умањилац је први непаран број друге десетице. Израчунај разлику.

_____

6.

Попуни табелу.

Умањеник	73		66	54	
Умањилац	46	23			51
Разлика		28	23	19	16

7.

Уочи правило и у сваки _____ напиши одговарајући број.

92

83

74

_____

_____

_____

_____

8.

Састави, напиши и реши задатак према изразу: $44 - 15$.

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

МНОЖЕЊЕ ДО 100

1. Допуни реченице.
Израз $6 \cdot 4$ називамо производом бројева _____ и _____ .
Број 6 је _____ чинилац, а број _____ други _____ .
Вредност израза је број _____ .

2. Израчунај производ бројева ако је први чинилац највећи једноцифрени број, а други чинилац број 6.

3. Лана има 8 година, а њен брат Лука је два пута старији од ње. Колико година има Лука?

_____ Одговор: _____

4. Међу датим бројевима: 4, 7, 6, 3, 12, 5, 2 и 1 пронађи и напиши оне чији је производ број 12.

_____
_____

5. Слово a замени бројем тако да записи буду тачни.

$$a \cdot 7 = 42$$

$$a \cdot 9 = 63$$

$$a \cdot 8 = 64$$

$$5 \cdot a = 0$$

_____
_____

6. Производ бројева 7 и 4 напиши као збир једнаких сабирака.

_____

7. Напиши изразе и израчунај њихове вредности.

Производ бројева 3 и 2 повећај 7 пута. _____

Број 8 повећај производом бројева 4 и 2. _____

8. У сваки упиши знак $>$ или $<$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$$4 \cdot 8 \quad \square \quad 9 \cdot 5$$

$$6 \cdot 8 \quad \square \quad 3 \cdot 8$$

$$6 \cdot 9 \quad \square \quad 9 \cdot 9$$

$$5 \cdot 9 \quad \square \quad 9 \cdot 5$$

$$8 \cdot 9 \quad \square \quad 9 \cdot 7$$

$$0 \cdot 9 \quad \square \quad 9 \cdot 1$$

9. Напиши све производе чији су резултати дати бројеви.

10 _____ 30 _____

20 _____ 40 _____

ДЕЉЕЊЕ ДО 100

1. Допуни реченице.
Израз $48 : 6$ називамо количником бројева _____ и _____ .
Број 48 је _____ , а број 6 _____ .
Вредност израза је број _____ .

2. Израчунај.
$14 : 2 =$ _____	$35 : 5 =$ _____	$72 : 8 =$ _____	$15 : 3 =$ _____
$21 : 3 =$ _____	$42 : 6 =$ _____	$36 : 4 =$ _____	$48 : 6 =$ _____
$40 : 4 =$ _____	$21 : 7 =$ _____	$18 : 9 =$ _____	$64 : 8 =$ _____

3. Израчунај количник бројева ако је дељеник број 80, а делилац најмањи двоцифрени број.
- _____

4. Одреди број који је:
3 пута мањи од 27 _____	2 пута мањи од 16 _____
8 пута мањи од 64 _____	9 пута мањи од 81 _____
7 пута мањи од 49 _____	5 пута мањи од 25 _____

5. Израчунај непознати чинилац.
$a \cdot 6 = 36$	$9 \cdot x = 90$	$b \cdot 6 = 54$	$8 \cdot y = 32$
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
Провера: _____	Провера: _____	Провера: _____	Провера: _____
_____	_____	_____	_____

6. Напиши све бројеве који су већи од броја 17, а мањи од броја 60 и који су дељиви бројем 6 без остатка.
- _____

7. Попуни табелу.

Дељеник	36		18		54
Делилац		5		3	9
Количник	9	4	2	8	

ИЗРАЗИ СА ДВЕ РАЧУНСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ

1. Израчунај разлику бројева ако је умањеник број 78, а умањилац производ бројева 8 и 7.

_____

2. Број 17 увећај за производ бројева 7 и 4.

_____

3. Количник бројева 81 и 9 увећај за број 34.

_____

4. Број 100 умањи за количник бројева 42 и 6.

_____

5. На школском такмичењу из математике учествује 45 ученика трећег разреда и 5 пута мање ученика другог разреда. Колико ученика другог и трећег разреда учествује на том такмичењу?

_____

Одговор: _____

6. Милош је са 6 новчаница од 10 динара платио рачун од 57 динара. Колико динара је продавац вратио Милошу?

_____

Одговор: _____

7. Израчунај.

$$21 - 11 + 9 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 72 - 9 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$99 + 1 - 18 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 49 : 7 + 16 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$45 - 27 : 9 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 65 + 36 : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$45 : 5 - 8 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 8 \cdot 5 + 24 = \underline{\hspace{2cm}}$$

8. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $29 - 15 : 3$.

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1000

$$1000J = 100Д = 10С = 1Х$$

609

501

312

804

105

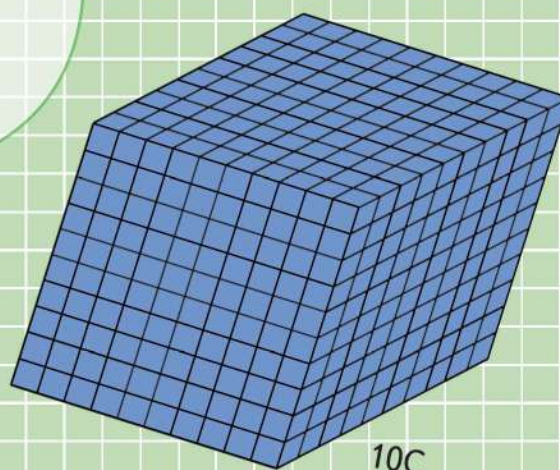
906

408

132

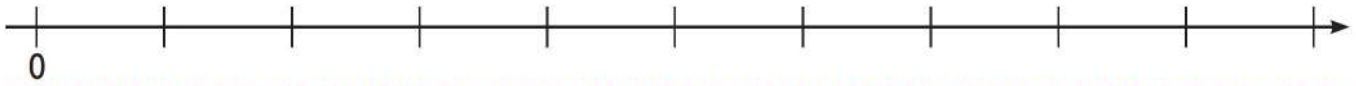
M
1000

125
CXXV

СТОТИНЕ ПРВЕ ХИЉАДЕ

1. На бројевној правој напиши све стотине прве хиљаде.

2. Допуни реченицу.

Најмања стотина прве хиљаде је _____, а највећа стотина је _____.

3. Напиши цифрама следеће бројеве.

три стотине _____ седамсто _____ четири стотине _____

осам стотина _____ шест стотина _____ девет стотина _____

пет стотина _____ двеста _____ четиристо _____

4. Напиши све стотине прве хиљаде које су:

• веће од 400 _____

• мање од 900 _____

• веће од 200, а мање од 800 _____

• мање од 700, а веће од 300 _____

5. Напиши речима следеће бројеве.

400 _____ 600 _____ 300 _____

700 _____ 900 _____ 200 _____

800 _____ 500 _____ 1000 _____

6. Напиши све стотине које на месту стотина имају непаран број.

_____

7. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

800 $\bigcirc$ 400   500 $\bigcirc$ 900   700 $\bigcirc$ 7C   300 $\bigcirc$ 700

2C $\bigcirc$ 200   600 $\bigcirc$ 300   900 $\bigcirc$ 1000   100 $\bigcirc$ 1C

ДЕСЕТИЦЕ ПРВЕ ХИЉАДЕ

1. Попуни табелу. Напиши десетице које недостају.

СТОТИНЕ	ДЕСЕТИЦЕ									
1. СТОТИНА	10		30		50				90	100
2. СТОТИНА	110					160		180		200
3. СТОТИНА		220	230			260			290	
4. СТОТИНА	310				350		370		390	
5. СТОТИНА				440						500
6. СТОТИНА		520				560				
7. СТОТИНА				640						
8. СТОТИНА						760				
9. СТОТИНА				840					890	
10. СТОТИНА	910						970			

2. Напиши цифрама следеће бројеве.

триста седамдесет _____

девет стотина двадесет _____

осам стотина педесет _____

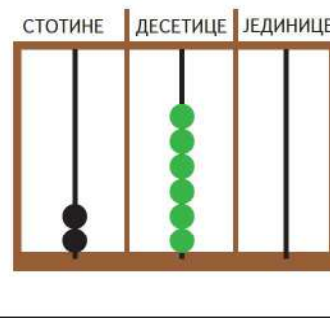
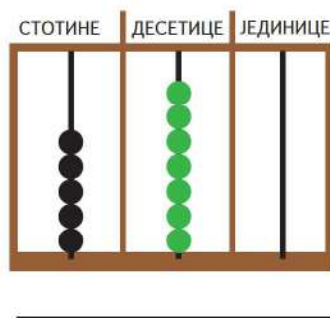
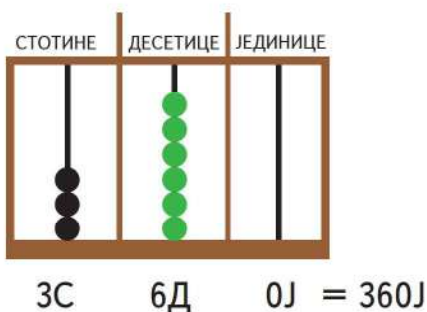
шестсто деведесет _____

3. Како се читају следећи бројеви? Напиши.

Број 740 читамо: _____

Број 930 читамо: _____

4. Погледај слику. Према датом приказу напиши одговарајуће бројеве.

БРОЈЕВИ ПРВЕ ХИЉАДЕ

1. Напиши бројеве којима почињу и завршавају стотине прве хиљаде.

1. стотина _____	2. стотина _____
3. стотина _____	4. стотина _____
5. стотина _____	6. стотина _____
7. стотина _____	8. стотина _____
9. стотина _____	10. стотина _____

2. Одреди стотине којима припадају написани бројеви у табелама.

БРОЈ	СТОТИНА
89	
245	
798	
120	
399	

БРОЈ	СТОТИНА
109	
890	
562	
678	
810	

БРОЈ	СТОТИНА
450	
352	
904	
590	
1000	

3. На свакој линији напиши одговарајући број.

2С 7Д 8Ј = _____   8С 3Д 2Ј = _____   1С 6Д 0Ј = _____   5С 0Д 7Ј = _____
4С 0Д 5Ј = _____   3С 9Д 4Ј = _____   7С 1Д 5Ј = _____   9С 0Д 1Ј = _____

4. Напиши све бројеве који су:

- између бројева 789 и 803 _____
_____
- мањи од броја 912, а већи од броја 898 _____
_____

5. Заокружи бројеве који припадају шестој стотини.

601   524   611   660   523   600   596   501   603

6. Напиши:

- све непарне бројеве који се налазе између бројева 279 и 305
_____
- последња четири парна броја девете стотине
_____

7. Напиши речима дате бројеве.

868 _____ 444 _____
999 _____ 666 _____
265 _____ 771 _____
111 _____ 219 _____

8. Напиши први претходник и први следбеник датих бројева.

____, 567, ____   ____ , 689, ____   ____ , 900, ____   ____ , 801, ____

9. Напиши колико стотина, десетица и јединица садрже дати бројеви.

БРОЈ	С	Д	Ј
349			
472			
178			
550			

БРОЈ	С	Д	Ј
631			
986			
235			
814			

10. Спој линијом једнаке бројеве.

2С 3Д 7Ј

914

896

323

7С 5Д 2Ј

429

3С 2Д 3Ј

6С 0Д 5Ј

237

605

9С 1Д 4Ј

5С 7Д 8Ј

752

4С 2Д 9Ј

578

8С 9Д 6Ј

11. Од датих цифара запиши све троцифрене бројеве. Цифре се не могу понављати.

а) 6, 7 и 3 _____

б) 5, 9 и 6 _____

в) 8, 4 и 2 _____

12. Напиши:

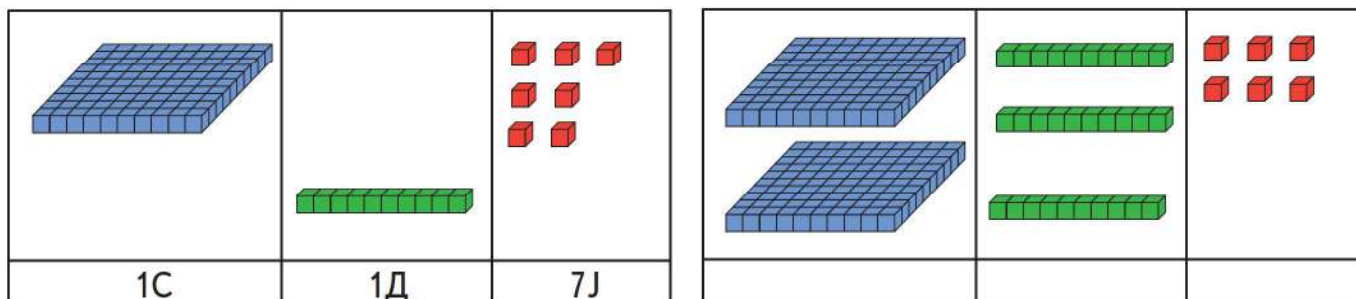
• првих седам бројева 7. стотине _____

• првих пет парних бројева 8. стотине _____

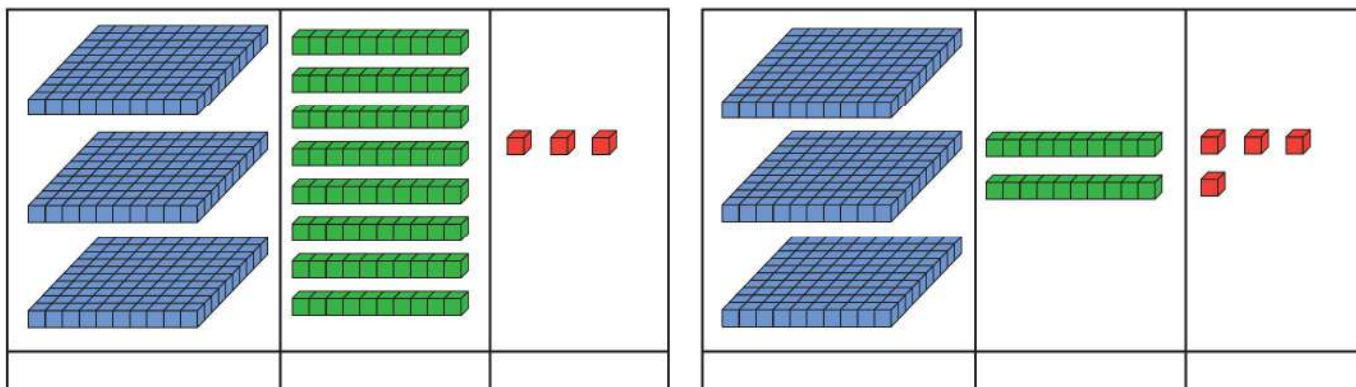
• последња четири непарна броја 9. стотине _____

УПОРЕЂИВАЊЕ БРОЈЕВА ПРВЕ ХИЉАДЕ

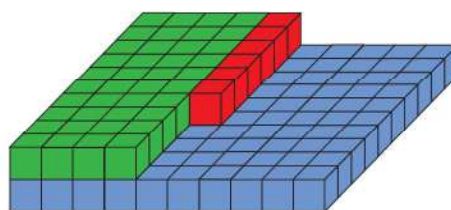
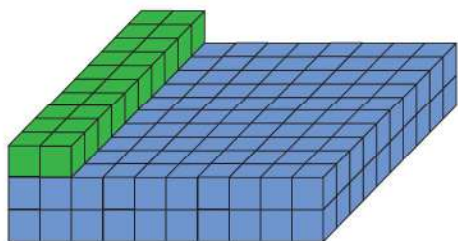
1. Који бројеви су представљени сликама? Уочи број стотина, десетица и јединица. Напиши бројеве и упореди их.

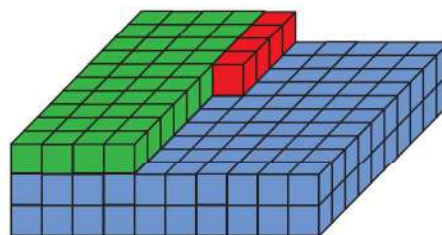
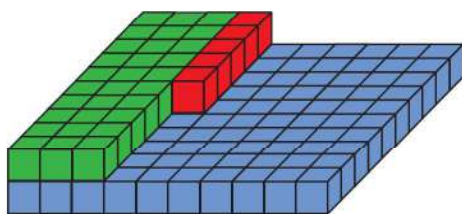
___ □ ___

___ □ ___

___ □ ___

___ □ ___

2. Бројеве: 245, 978, 654, 123, 908, 675, 897, 125, 346, 298, 108 и 720 поређај од највећег до најмањег.

---

3. Напиши све бројеве прве хиљаде којима је цифра стотина број 3 и цифра десетица број 8. Поређај их од најмањег до највећег.

---

4. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $>$ или $<$ или $=$ тако да записи буду тачни.

2С 9Д 7Ј $\bigcirc$ 4С 9Д 0Ј   8С 5Д 9Ј $\bigcirc$ 4С 4Д 2Ј   1С 9Д 3Ј $\bigcirc$ 19Д 3Ј

456 $\bigcirc$ 378   221 $\bigcirc$ 187   879 $\bigcirc$ 693   504 $\bigcirc$ 405   250 $\bigcirc$ 25Д

5. Поред тачне тврдње напиши ДА, а поред нетачне напиши НЕ.

- Ако упоређујемо троцифрене бројеве, прво упоређујемо стотине, затим десетице, и на крају јединице. _____
- Број 456 је мањи од броја 398. _____
- Ако два троцифрена броја имају једнак број стотина, већи је онај број који има мањи број десетица. _____
- Број 687 је већи од броја 678. _____
- Ако два троцифрена броја имају једнак број стотина и десетица, већи је онај број који има већи број јединица. _____
- Ако два троцифрена броја имају једнак број стотина, десетица и јединица, они су неједнаки. _____
- Од два троцифрена броја са различитим цифрама стотина, већи је онај број који има већу цифру стотина. _____

РИМСКЕ ЦИФРЕ

1. Римским цифрама напиши следеће бројеве.

90 _____	440 _____	125 _____
54 _____	668 _____	789 _____
76 _____	999 _____	884 _____

2. Арапским цифрама напиши следеће бројеве.

M _____	CMXIV _____
CMLXXXVII _____	DCLXXXIV _____
CDXCIX _____	DIX _____

3. Римским цифрама напиши број:

- чланова твоје породице _____
- ученика у твом одељењу _____
- дечака у твом одељењу _____
- девојчица у твом одељењу _____
- дана у месецу мају и јуну _____
- дана у преступној годин _____

4. Напиши римским цифрама прве претходнике и прве следбенике датих бројева.

_____, CCCLX, _____	_____, CCCXCVIII, _____
_____, CMIX, _____	_____, DCCCXLIX, _____

5. Заокружи бројеве који су погрешно написани римским цифрама.

CCCCXXVIII   CMLXV   DCCCCLXXXVIII   DCCXVIII   DCXII   CCCXXXIV

6. Упореди бројеве па у сваки напиши знак < или > тако да записи буду тачни.

CCCVIII ☐ CMLVI	CMLVIII ☐ CMLXV	DCCXLIII ☐ DI
CXIV ☐ XXIX	DCCXVII ☐ CDXLIX	CDXV ☐ CDXX
DCCCXLI ☐ DCCCLXI	XCVIII ☐ CVIII	CCCIX ☐ CMXI

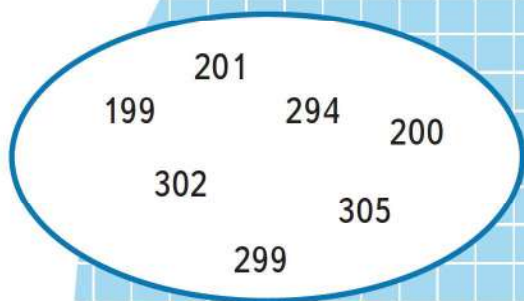
7. Напиши римским цифрама прве претходнике и прве следбенике датих бројева.

_____, 900, _____	_____, 699, _____
_____, 265, _____	_____, 758, _____

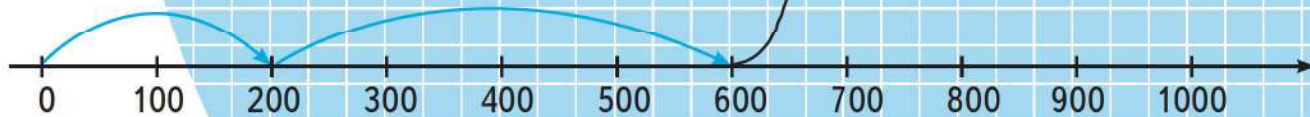
САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000

ПРВИ ДЕО

$$370 - 220 = 150$$

$$200 + 400$$

САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ СТОТИНА

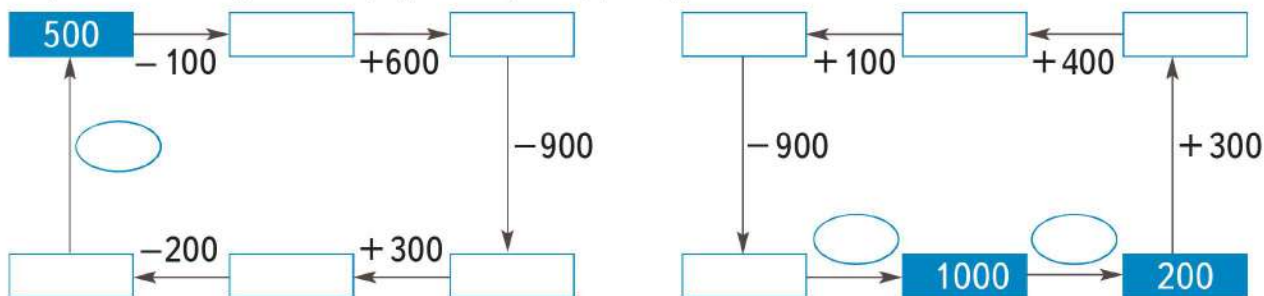
1. Израчунај.

$$\begin{array}{cccc}
 2 + 3 = \underline{\quad} & 3 + 5 = \underline{\quad} & 8 - 1 = \underline{\quad} & 6 - 4 = \underline{\quad} \\
 2Д + 3Д = \underline{\quad} & 3Д + 5Д = \underline{\quad} & 8Д - 1Д = \underline{\quad} & 6Д - 4Д = \underline{\quad} \\
 200 + 300 = \underline{\quad} & 300 + 500 = \underline{\quad} & 800 - 100 = \underline{\quad} & 600 - 400 = \underline{\quad} \\
 100 + 400 = \underline{\quad} & 200 + 200 = \underline{\quad} & 500 + 400 = \underline{\quad} & 700 + 300 = \underline{\quad} \\
 800 - 200 = \underline{\quad} & 700 - 600 = \underline{\quad} & 1000 - 800 = \underline{\quad} & 900 - 500 = \underline{\quad}
 \end{array}$$

2. На сваку линију напиши одговарајући број.

$$\begin{array}{cc}
 400 + 300 - \underline{\quad} = 200 & 700 - 100 + \underline{\quad} = 900 \\
 \underline{\quad} - 400 + 200 = 800 & 600 + 200 - \underline{\quad} = 500
 \end{array}$$

3. У празна поља упиши бројеве који недостају.

4. Попуни таблице.

Умањеник	900		1000		
Умањилац		500	700	400	500
Разлика	200	300		100	500

Први сабирак	200			400	500
Други сабирак	700	500	300		300
Збир		1000	1000	900	

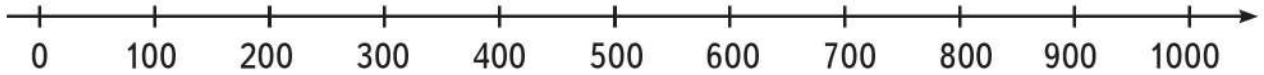
5. У једно летовалиште првог дана је допутовало 400 туриста. Другог дана је допутовало 100 туриста мање него првог дана. Колико туриста је укупно допутовало у то летовалиште?

Одговор: _____

6. Међу датим бројевима заокружи два броја чија разлика је највећа. Напиши и израчунај разлику тих бројева.

200   800   500   900   400   _____

7. Израчунај збир највећег броја треће и пете стотине. Прикажи га на бројевној правој.

8. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$1000 - 600 \bigcirc 200 + 200$

$900 - 300 \bigcirc 800 - 400$

$200 + 100 \bigcirc 700 + 100$

$100 + 200 \bigcirc 500 - 200$

$400 + 600 \bigcirc 300 + 500$

$1000 - 700 \bigcirc 500 + 100$

9. Напиши све начине на који се може извршити плаћање следећих износа у датим новчаницама.

$700 = \square + \square + \square = \square + \square$

$600 = \square + \square + \square + \square = \square + \square$

$900 = \square + \square + \square + \square = \square + \square + \square$

$1000 = \square = \square = \square$

10. У једном магацину је било 1000 џакова брашна. Првог дана је изнето 400 џакова, а другог дана 300 џакова брашна. Колико џакова брашна је остало у магацину?

Одговор: _____

11. Састави и напиши текстуални задатак за дати израз и одреди његову вредност.

$700 - (300 + 200)$

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

ЗДРУЖИВАЊЕ САБИРАКА

1. Израчунај збир бројева 200, 400 и 100 користећи здруживање сабирака.

Први начин: _____

Други начин: _____

2. Допуни једнакости без рачунања.

$$(200 + 500) + 300 = 200 + (\text{_____} + 300)$$

$$700 + (100 + 200) = (700 + \text{_____}) + 100$$

$$(600 + 200) + 100 = (600 + 100) + \text{_____}$$

$$(300 + 100) + 400 = (300 + 400) + \text{_____}$$

$$(500 + 200) + 300 = \text{_____} + (200 + 300)$$

$$400 + (300 + 200) = (\text{_____} + 200) + 300$$

$$(500 + 300) + 100 = \text{_____} + (300 + 100)$$

3. Допуни реченицу.

Збир три сабирка се не мења _____

_____

4. Применом својства замене места сабирака и здруживања сабирака, збир бројева 200, 300 и 100 израчунај на четири начина.

_____

_____

5. Марија је у новчанику имала новчанице од 100, 200 и 500 динара. Колико новца је у новчанику имала Марија? Израчунај на три начина.

_____

_____

6. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $100 + 300 + 600$.

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

САБИРАЊЕ ТРОЦИФРЕНОГ БРОЈА И ДЕСЕТИЦА

1. Израчунај збир бројева.

$700 + 30 = \underline{\quad}$ $600 + 50 = \underline{\quad}$ $200 + 70 = \underline{\quad}$ $300 + 90 = \underline{\quad}$

$620 + 80 = \underline{\quad}$ $230 + 70 = \underline{\quad}$ $340 + 10 = \underline{\quad}$ $900 + 20 = \underline{\quad}$

$880 + 20 = \underline{\quad}$ $610 + 90 = \underline{\quad}$ $440 + 60 = \underline{\quad}$ $550 + 50 = \underline{\quad}$

2. Попуни табеле.

a	b	$a + c$	$(a + c) + c$	x	y	$x + y$	$(x + y) + y$
400	40			325	60		
600	10			584	80		
700	20			638	90		

3. Напиши изразе и израчунај њихове вредности.

• Збиру бројева 604 и 50 додај број 90. _____

• Броју 60 додај збир бројева 851 и 20. _____

4. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$180 + 20 \bigcirc 90 + 110$ $720 + 60 \bigcirc 423 + 40$ $360 + 30 \bigcirc 510 + 20$

$270 + 30 \bigcirc 319 + 70$ $555 + 10 \bigcirc 245 + 50$ $708 + 80 \bigcirc 728 + 60$

5. Највећи број четврте стотине повећај за највећи број четврте десетице.

_____

6. У једном кампу летује 126 дечака и 80 девојчица. Колико деце летује у том кампу?

_____

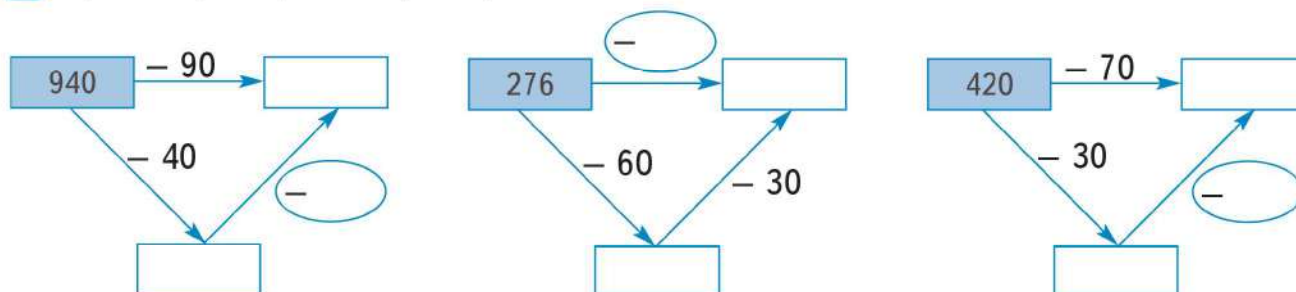
Одговор: _____

ОДУЗИМАЊЕ ДЕСЕТИЦА ОД ТРОЦИФРЕНОГ БРОЈА

1. Израчунај разлику бројева.

$$\begin{array}{cccc}
 270 - 40 = \underline{\quad} & 400 - 90 = \underline{\quad} & 586 - 50 = \underline{\quad} & 721 - 30 = \underline{\quad} \\
 420 - 70 = \underline{\quad} & 900 - 80 = \underline{\quad} & 665 - 30 = \underline{\quad} & 533 - 60 = \underline{\quad} \\
 392 - 70 = \underline{\quad} & 545 - 60 = \underline{\quad} & 611 - 20 = \underline{\quad} & 864 - 80 = \underline{\quad} \\
 981 - 90 = \underline{\quad} & 444 - 50 = \underline{\quad} & 120 - 30 = \underline{\quad} & 505 - 50 = \underline{\quad}
 \end{array}$$

2. Прати стрелице и попуни празна поља.

3. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$$\begin{array}{ccc}
 216 - 30 \bigcirc 300 - 90 & 555 - 60 \bigcirc 500 - 50 & 700 - 40 \bigcirc 720 - 60 \\
 820 - 70 \bigcirc 700 - 40 & 660 - 70 \bigcirc 420 - 30 & 900 - 10 \bigcirc 975 - 80
 \end{array}$$

4. Разлику бројева 620 и 50 умањи за разлику бројева 160 и 80, па добијену разлику умањи за 90.

_____

5. Драгана је сакупила 116 сличица, Иван 20 сличица мање од Драгане, а Марко 30 сличица више од Ивана. Колико је сличица сакупио Иван, а колико Марко?

_____

Одговор: _____

6. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $(974 - 70) - 20$.

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

САБИРАЊЕ ТРОЦИФРЕНОГ И ЈЕДНОЦИФРЕНОГ БРОЈА

1. Сабери.

$$164 + 5 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 237 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$962 + 8 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 906 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$395 + 3 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 189 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај.

$$222 + 4 + 2 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 537 + 9 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

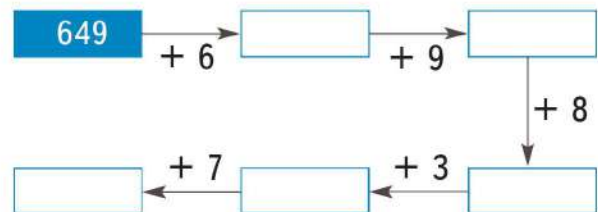
$$628 + 3 + 8 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 431 + 4 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$904 + 2 + 7 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 708 + 5 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Попуни табелу.

Први сабирак		674		888
Други сабирак	211		6	9
Збир	219	680	399	

4. Попуни празна поља.

5. Израчунај збир бројева:

а) 452, 6 и 9 $\underline{\hspace{2cm}}$ б) 388, 3 и 8 $\underline{\hspace{2cm}}$

6. Највећи једноцифрени парни број увећај збиром бројева 145 и 6.

$\underline{\hspace{2cm}}$

7. У једном воћњаку има 214 садница шљиве, а у другом 9 садница више. Колико садница шљиве има у другом воћњаку?

$\underline{\hspace{2cm}}$

Одговор: $\underline{\hspace{2cm}}$

8. У биоскопској сали гледаоци су заузели 242 места. Ако је још осам места остало непопуњено, колико места има та биоскопска сала?

$\underline{\hspace{2cm}}$

Одговор: $\underline{\hspace{2cm}}$

ОДУЗИМАЊЕ ЈЕДНОЦИФРЕНОГ ОД ТРОЦИФРЕНОГ БРОЈА

1. Израчунај.

$$118 - 5 = \underline{\quad\quad} \quad 445 - 4 = \underline{\quad\quad} \quad 206 - 2 = \underline{\quad\quad} \quad 777 - 6 = \underline{\quad\quad}$$
$$913 - 7 = \underline{\quad\quad} \quad 664 - 8 = \underline{\quad\quad} \quad 529 - 9 = \underline{\quad\quad} \quad 333 - 4 = \underline{\quad\quad}$$

2. Напиши број који је за:

- 9 мањи од броја 358 _____
- 5 мањи од броја 947 _____
- 4 мањи од броја 689 _____
- 6 мањи од броја 453 _____
- 1 мањи од броја 992 _____
- 1 мањи од броја 287 _____

3. Напиши изразе и израчунај њихове вредности.

- Највећи непарни број пете стотине умањи за разлику бројева 12 и 6.
_____

- Од броја 496 одузми најмањи непарни једноцифрени број.
_____

- Разлици бројева 512 и 7 додај највећи једноцифрени број.
_____

- Разлици бројева 503 и 8 додај разлику бројева 10 и 5.
_____

- Збир бројева 307 и 8 умањи за број 8.
_____

- Одреди разлику најмањег непарног броја пете стотине и највећег парног једноцифреног броја.
_____

4. На фарми има 307 кокошака, а гусака за 5 мање него кокошака. Колико има гусака?

Одговор: _____

5. У албум може да се залепи 440 сличица, а Марко је залепио 8. Колико још сличица треба да залепи да би попунио албум?

Одговор: _____

САБИРАЊЕ ТРОЦИФРЕНОГ И ДВОЦИФРЕНОГ БРОЈА

1. Израчунај збир бројева.

$109 + 18 = \underline{\hspace{2cm}}$

$364 + 27 = \underline{\hspace{2cm}}$

$226 + 48 = \underline{\hspace{2cm}}$

$562 + 29 = \underline{\hspace{2cm}}$

$72 + 419 = \underline{\hspace{2cm}}$

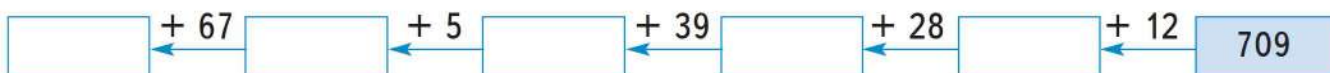
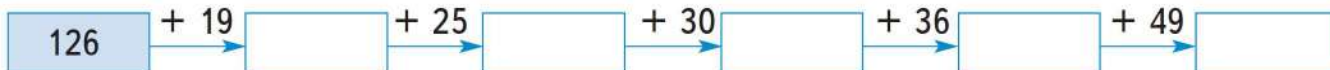
$425 + 36 = \underline{\hspace{2cm}}$

$714 + 57 = \underline{\hspace{2cm}}$

$889 + 56 = \underline{\hspace{2cm}}$

$55 + 668 = \underline{\hspace{2cm}}$

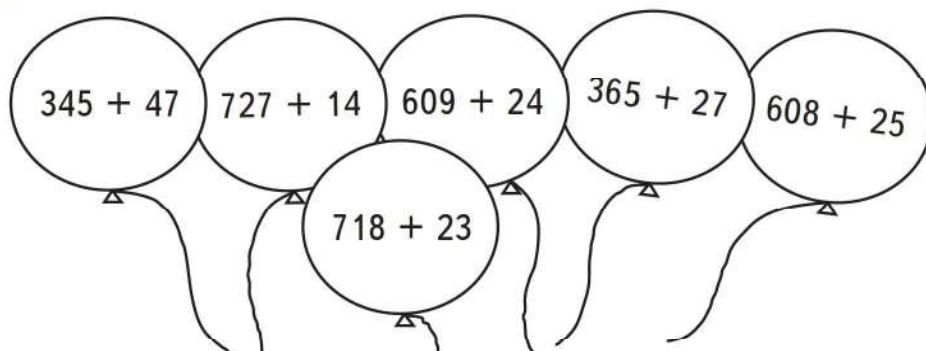
2. Прати стрелице и попуни празна поља.

3. Збир бројева 407 и 56 увећај за број 28.

_____

4. Одреди збир бројева и обој балоне одговарајућом бојом.

741
плаво

633
црвено

392
зелено

5. Збир бројева 819 и 24 увећај за збир бројева 36 и 18.

_____

6. У једној кутији има 114 банана, а у другој 59 банана. Колико банана има у обе кутије?

Одговор: _____

7. Састави, напиши и реши задатак према датом изразу: $114 + (28 + 39)$.

Текстуални задатак: _____

_____

_____

Решење: _____

ОДУЗИМАЊЕ ДВОЦИФРЕНОГ ОД ТРОЦИФРЕНОГ БРОЈА

1. Израчунај разлику бројева.

$129 - 38 = \underline{\quad\quad}$ $616 - 39 = \underline{\quad\quad}$ $508 - 89 = \underline{\quad\quad}$ $998 - 49 = \underline{\quad\quad}$

$815 - 75 = \underline{\quad\quad}$ $308 - 96 = \underline{\quad\quad}$ $411 - 59 = \underline{\quad\quad}$ $633 - 99 = \underline{\quad\quad}$

$747 - 88 = \underline{\quad\quad}$ $917 - 39 = \underline{\quad\quad}$ $702 - 38 = \underline{\quad\quad}$ $569 - 69 = \underline{\quad\quad}$

2. Прати стрелице и попуни празна поља.

926																			
816																			
794																			
555																			
402																			

3. Умањеник је разлика бројева 715 и 46, а умањилац разлика бројева 103 и 74. Израчунај вредност израза.

_____

4. Умањеник је највећи непаран број седме стотине. Умањилац је број 28. Израчунај разлику бројева.

_____

5. Никола чита књигу која има 250 страна. Прочитао је 85 страна. Колико му је преостало још страна књиге да прочита?

_____ Одговор: _____

6. У воћњаку је било засађено 355 воћака. Од броја засађених воћака, осушиле су се 43. Колико воћака се није осушило?

_____ Одговор: _____

7. На Периној живинарској фарми има 258 кокошака. Патака има за 34 мање него кокошака. Колико патака има на Периној фарми?

_____ Одговор: _____

САБИРАЊЕ ТРОЦИФРЕНИХ БРОЈЕВА

1. Израчунај.

$375 + 290 = \underline{\hspace{2cm}}$

$544 + 324 = \underline{\hspace{2cm}}$

$624 + 167 = \underline{\hspace{2cm}}$

$287 + 458 = \underline{\hspace{2cm}}$

$763 + 205 = \underline{\hspace{2cm}}$

$476 + 309 = \underline{\hspace{2cm}}$

$815 + 148 = \underline{\hspace{2cm}}$

$198 + 567 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Међу бројевима: 234, 789, 357 и 669, пронађи број који је најближи броју 425 и израчунај њихов збир.

_____

3. Напиши број који је за:

• 198 већи од броја 496 _____ • 234 већи одброја 519 _____

• 306 већи од броја 673 _____ • 389 већи од броја 432 _____

• 219 већи од броја 183 _____ • 425 већи од броја 237 _____

• 347 већи од броја 218 _____ • 533 већи од броја 149 _____

4. Попуни табеле.

+	367	298
493		
577		
619		

x	x + 200	x + 389	x + 443
169			
548			
393			

5. • Први претходник броја 289 повећај збиром бројева 173 и 329.

_____

• Први следбеник броја 174 повећај збиром бројева 220 и 437.

_____

6. У једној школи у трећем разреду има 129 дечака и 129 девојчица. Колико укупно има дечака и девојчица у трећем разреду?

_____ Одговор: _____

ОДУЗИМАЊЕ ТРОЦИФРЕНИХ БРОЈЕВА

1. Израчунај разлику бројева.

$354 - 132 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 536 - 224 = \underline{\hspace{2cm}}$

$602 - 201 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 306 - 106 = \underline{\hspace{2cm}}$

$819 - 709 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 958 - 642 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$247 - 135 \bigcirc 478 - 178 \quad 678 - 329 \bigcirc 575 - 246 \quad 722 - 420 \bigcirc 802 - 500$

$926 - 349 \bigcirc 819 - 242 \quad 734 - 256 \bigcirc 286 - 178 \quad 538 - 218 \bigcirc 621 - 456$

3. Попуни табелу.

x	690	560	758	409	682	793	448	756	986	957
y	300	400	648	207	301	540	128	354	740	642
x - y										

4. Разлику бројева 856 и 242 умањи збиром бројева 176 и 124.

_____

5. У броју 960 замени места цифара десетице и јединице. Исто уради у броју 745. Израчунај разлику добијених бројева.

_____

6. Горани су пошумљавали голет. Прва група је засадила 423 саднице бора, а друга група 319 садница бора. За колико је мање друга група засадила борова од прве групе?

_____ Одговор: _____

7. Маја је уштедела 950 динара, а њен брат 235 динара мање. Колико динара је уштедео Мајин брат?

_____ Одговор: _____

ЗАВИСНОСТ ЗБИРА ОД ПРОМЕНЕ САБИРАКА

1. Попуни табеле користећи зависност збира од промене сабирака.

a	b	$a + b$
170	230	
$170 + 200$	230	
$170 + 400$	230	
$170 + 500$	230	
$170 + 600$	230	

a	b	$a + b$
300	700	
300	$700 - 60$	
300	$700 - 400$	
300	$700 - 500$	
300	$700 - 650$	

Како се мења збир у првој табели? _____

Како се мења збир у другој табели? _____

2. Како ће се променити збир два броја ако се:

- први сабирак повећа за 35? _____
- други сабирак смањи за 50? _____
- било који сабирак смањи за 15? _____
- било који сабирак повећа за 15? _____

3. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Збир ће се повећати за неки број, ако један од сабирака повећамо тим бројем.

ДА НЕ

Ако један од сабирака умањимо за 596, збир ће се увећати за 596.

ДА НЕ

Ако је $312 + 588 = 900$, тада је $312 + (588 + 100) = 900$.

ДА НЕ

4. Ако је $x + y = 554$, израчунај:

$(x + 126) + y =$ _____ $x + (y - 224) =$ _____

5. Дамир је замислио два броја. Ако први број умањи за 55, а други повећа за 100, збир тако добијених бројева је број 500. Колики је збир бројева које је Дамир замислио?

_____ Одговор: _____

СТАЛНОСТ ЗБИРА

1. Израчунај збир бројева применом својства сталности збира.

$$195 + 326 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$435 + 512 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$628 + 209 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$764 + 199 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$237 + 415 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$814 + 127 = \underline{\hspace{10cm}}$$

2. Један од два сабирка увећан је за број 225. Како треба променити други сабирак да би збир остао непромењен?

Одговор: $\underline{\hspace{10cm}}$

Допуни реченице.

- Збир се неће променити ако један сабирак $\underline{\hspace{10cm}}$, а други сабирак $\underline{\hspace{10cm}}$.
- Ово својство $\underline{\hspace{10cm}}$.

3. Бака Марта је на пијаци продавала јаја. Пре подне је продала 120 јаја, а после подне је продала 180 јаја. Колико је укупно јаја продала бака Марта?

$\underline{\hspace{10cm}}$ Одговор: $\underline{\hspace{10cm}}$

- Колико би бака Марта укупно продала јаја да је пре подне продала 40 јаја више, а после подне 40 јаја мање?

$\underline{\hspace{10cm}}$ Одговор: $\underline{\hspace{10cm}}$

- Колико би бака Марта укупно продала јаја да је пре подне продала 35 јаја мање, а после подне 35 јаја више?

$\underline{\hspace{10cm}}$ Одговор: $\underline{\hspace{10cm}}$

4. Ако је $a + b = 460$, израчунај:

$$(a + 246) + (b - 246) = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$(a - 60) + (b - 60) = \underline{\hspace{10cm}}$$

ЗАВИСНОСТ РАЗЛИКЕ ОД ПРОМЕНЕ УМАЊЕНИКА

1. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Ако умањеник повећамо или смањимо за неки број и разлика ће се повећати или смањити за тај исти број.

ДА НЕ

2. Попуни табеле користећи зависност разлике од промене умањеника.

УМАЊЕНИК	УМАЊИЛАЦ	РАЗЛИКА	УМАЊЕНИК	УМАЊИЛАЦ	РАЗЛИКА
350	230		350	230	
$350 + 48$	230		$350 - 48$	230	
$350 + 62$	230		$350 - 62$	230	
$350 + 54$	230		$350 - 54$	230	
$350 + 35$	230		$350 - 35$	230	

3. Разлика два броја је 182. Колика ће бити разлика бројева ако се:

а) умањеник повећа за 255? _____

б) умањеник смањи за 55? _____

4. Како треба променити умањеник да би се разлика бројева:

а) смањила за 120? _____

б) повећала за 280? _____

5. Када се умањеник повећа за 325, разлика је 546. Колика је била разлика пре повећања умањеника?

_____

6. Када се умањеник смањи за 140, разлика је 463. Колика је била разлика пре смањења умањеника?

_____

ЗАВИСНОСТ РАЗЛИКЕ ОД ПРОМЕНЕ УМАЊИОЦА

1. Израчунај разлику бројева, а затим:

а) умањилац повећај за 65

$$587 - 342 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$587 - (342 + \underline{\hspace{1cm}}) = \underline{\hspace{4cm}}$$

б) умањилац смањи за 89

$$754 - 356 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$754 - (356 - \underline{\hspace{1cm}}) = \underline{\hspace{4cm}}$$

2. Ако је $a - b = 800$, израчунај колико је:

$$(a + 45) - b = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$a - (b + 65) = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$(a - 15) - b = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$a - (b - 20) = \underline{\hspace{4cm}}$$

3. Како ће се променити разлика, ако се:

а) умањилац повећа за 105? $\underline{\hspace{4cm}}$

б) умањилац смањи за 210? $\underline{\hspace{4cm}}$

4. Одреди вредност непознатог броја, ако знаш да је $600 - 200 = 400$.

$$(600 + a) - 200 = 500 \quad a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(600 - b) - 200 = 300 \quad b = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$600 - (200 - s) = 500 \quad s = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$600 - (200 + d) = 100 \quad d = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. Разлика два броја је најмањи троцифрени број.

а) Колика ће бити разлика ако се умањилац смањи за највећи једноцифрени број?

Одговор: $\underline{\hspace{4cm}}$

б) Колика ће бити разлика ако се умањилац повећа за најмањи двоцифрени број?

Одговор: $\underline{\hspace{4cm}}$

СТАЛНОСТ РАЗЛИКЕ

1. Ако је $700 - 500 = 200$, израчунај:

$$(700 - 130) - (500 - 130) = \underline{\hspace{15em}}$$

$$(700 + 260) - (500 + 260) = \underline{\hspace{15em}}$$

$$(700 - 325) - (500 - 325) = \underline{\hspace{15em}}$$

$$(700 + 180) - (500 + 180) = \underline{\hspace{15em}}$$

2. Израчунај разлику бројева. Промени умањеник и умањилац на два начина тако да разлика остане непромењена.

а) $564 - 236 = \underline{\hspace{2em}}$

$$564 - 236 = \underline{\hspace{15em}}$$

б) $248 - 175 = \underline{\hspace{2em}}$

$$248 - 175 = \underline{\hspace{15em}}$$

в) $869 - 423 = \underline{\hspace{2em}}$

$$869 - 423 = \underline{\hspace{15em}}$$

г) $654 - 347 = \underline{\hspace{2em}}$

$$654 - 347 = \underline{\hspace{15em}}$$

3. Допуни реченице.

• Разлика бројева се $\underline{\hspace{5em}}$ када умањеник и умањилац $\underline{\hspace{5em}}$ или $\underline{\hspace{5em}}$ за исти број.

• Ово својство назива се $\underline{\hspace{5em}}$ разлике.

4. Ако је $a - b = 330$, без рачунања запиши вредност следећих израза.

$$(a - 55) - (b - 55) = \underline{\hspace{2em}} \quad (a - 29) - (b - 29) = \underline{\hspace{2em}}$$

$$(a + 20) - (b + 20) = \underline{\hspace{2em}} \quad (a + 15) - (b + 15) = \underline{\hspace{2em}}$$

ВЕЗА САБИРАЊА И ОДУЗИМАЊА

1. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Ако од збира два броја одузмемо један сабирак, онда добијемо други сабирак.

ДА   НЕ

2. Израчунај збир бројева и резултат провери одузимањем.

$$345 + 421 = \underline{\quad\quad\quad} \qquad 687 + 165 = \underline{\quad\quad\quad} \qquad 542 + 218 = \underline{\quad\quad\quad}$$

$$\underline{\quad\quad\quad} - 345 = 421 \qquad \underline{\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad} \qquad \underline{\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad}$$

$$\underline{\quad\quad\quad} - 421 = 345 \qquad \underline{\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad} \qquad \underline{\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad}$$

3. Израчунај разлику бројева. Резултат провери сабирањем.

$$967 - 543 = \underline{\quad\quad\quad} \qquad 752 - 295 = \underline{\quad\quad\quad} \qquad 689 - 495 = \underline{\quad\quad\quad}$$

$$\underline{\quad\quad\quad} + 543 = 967 \qquad \underline{\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad} \qquad \underline{\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad}$$

$$543 + \underline{\quad\quad\quad} = \underline{\quad\quad\quad} \qquad \underline{\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad} \qquad \underline{\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad\quad}$$

4. На спортском такмичењу учествовало је 236 дечака и 197 девојчица. Колико је укупно деце учествовало на такмичењу? Израчунај и провери тачност решења.

_____

_____

Одговор: _____

5. Ивана је имала 950 динара. У књижари је купила књигу за 760 динара. Колико динара је остало Ивани? Израчунај и провери тачност решења.

_____

_____

Одговор: _____

ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБАЊЕ

1. Израчунај.

$$224 + 62 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 411 - 27 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 378 + 96 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$306 + 184 - 89 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 733 - 266 + 27 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$885 - 389 + 45 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 573 + 89 - 17 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Попуни табеле.

a	b	$a + b$	$a - b$	$a + (b + 22)$	$(a - 44) + b$
586	314				

a	b	$a - (b + 120)$	$a - (b - 260)$	$(a + 99) - (b - 99)$	$(a + 200) + (b - 200)$
586	314				

3. У акцији прикупљања књига, ђаци су у библиотеку доносили књиге. У првој смени донето је 169 књига, а у другој смени за 62 књиге више. Колико књига је прикупљено у другој смени? Колико књига је прикупљено у обе смене?

_____

Одговор: _____

_____

4. При пошумљавању, на једној планини је засађено 213 садница бора, а јелки за 96 садница мање. Колико је садница укупно засађено на тој планини?

_____

Одговор: _____

_____

5. Јован је имао 214 кликера. Срђану је поклонио 14 кликера, а Срђан је њему дао 19 кликера. Колико сада Јован има кликера?

а) више од 214 кликера

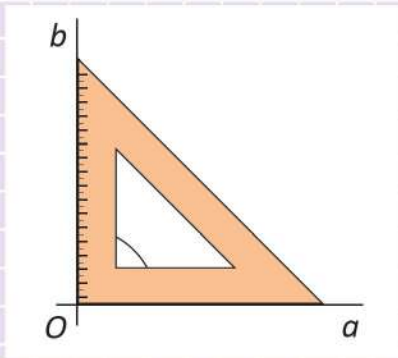
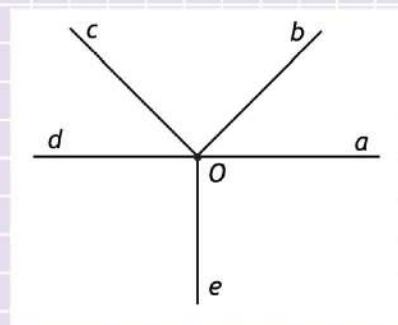
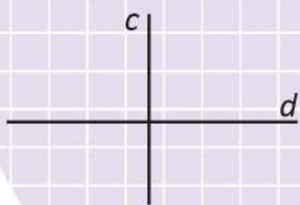
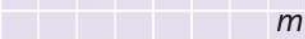
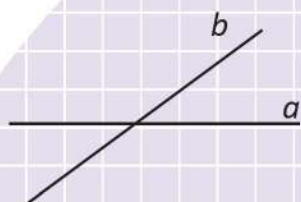
б) тачно 214 кликера

в) мање од 214 кликера

- Заокружи слово испред тачног решења.

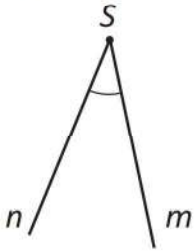
ГЕОМЕТРИЈА

ПРВИ ДЕО

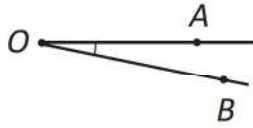

УГАО И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ УГЛА

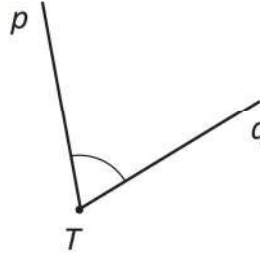
1. Испод сваког цртежа напиши ознаку угла.

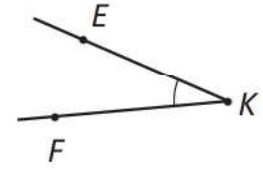
_____

_____

_____

_____

2. Нацртај и обележи угао чије теме је тачка H .

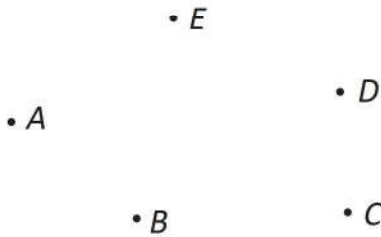
3. Нацртај и обележи угао чији крак је полуправа Fx .

4. Нацртај два угла који имају заједнички крак и обележи их.

5. Нацртај два угла тако да они имају једну заједничку тачку.

6. Спој дужима тачке A и B , B и C , C и D , D и E . Уочи добијене углове и запиши их.

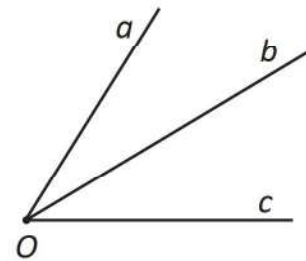

_____

_____

_____

7. Нацртане полуправе одређују три угла. Наведи те углове.

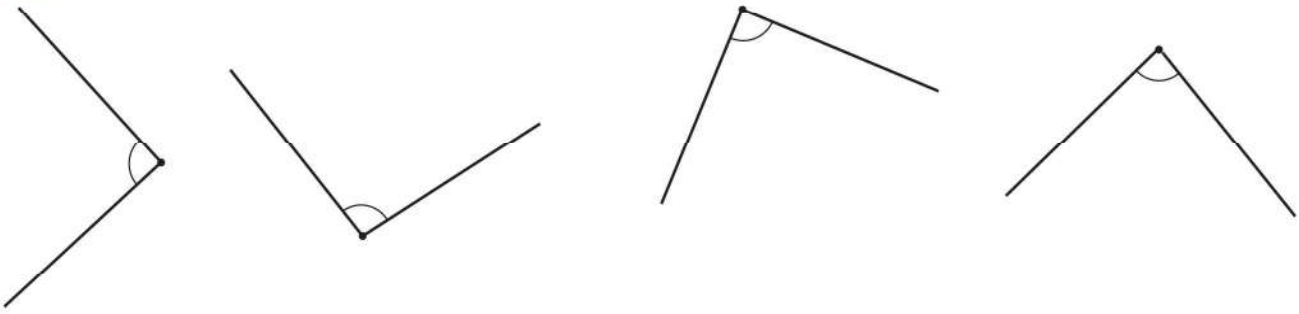
∠ _____

∠ _____

∠ _____

ПРАВ УГАО

1. Означи сваки од нацртаних углова, па утврди и напиши који од њих је прав угао.

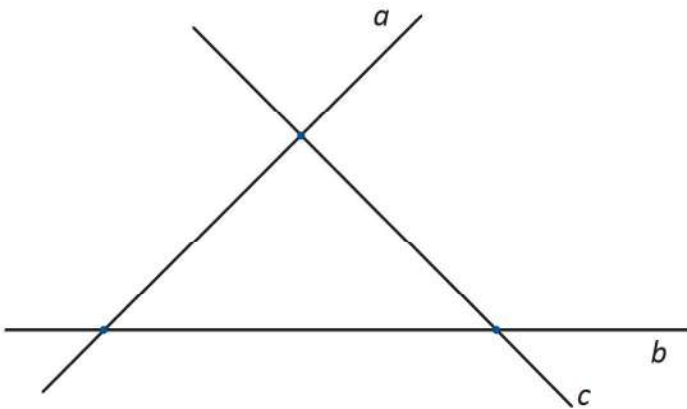
2. Нацртај и обележи прав угао чије теме је тачка B .

3. Нацртај и обележи прав угао коме је крак полуправа Aa .

4. Колико правих углова образују нацртане праве?

---

5. Нацртај четири праве тако да оне образују шеснаест правих углова.

ОШТАР И ТУП УГАО

1. Нацртај три полуправе са заједничким почетком, тако да оне образују један прав, један оштар и један туп угао.

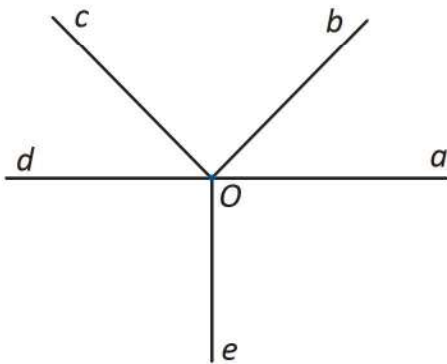
2. Какве углове граде казаљке на сату у:

9 h _____ 1 h _____

7 h _____ 3 h _____

11 h _____ 5 h _____

3. Уочи и напиши све праве углове, све оштре углове и све тупе углове.

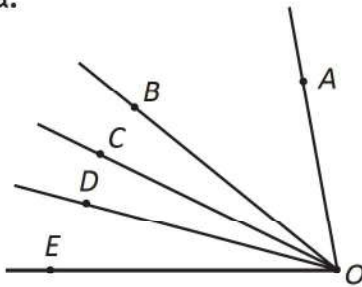

Прави углови су: _____.

Оштри углови су: _____.

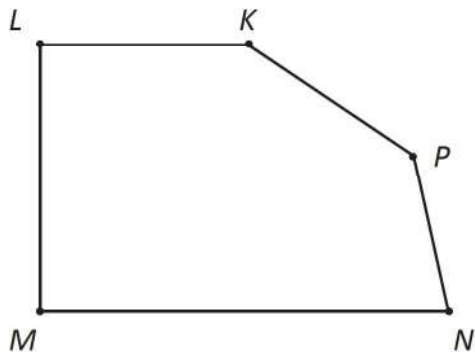
Тупи углови су: _____.

4. Уочи и напиши све оштре углове са цртежа.

5. Нацртај туп угао $\angle O$, па га подели полуправом Oc на један прав и један оштар угао.

6. На основу цртежа попуни табелу.

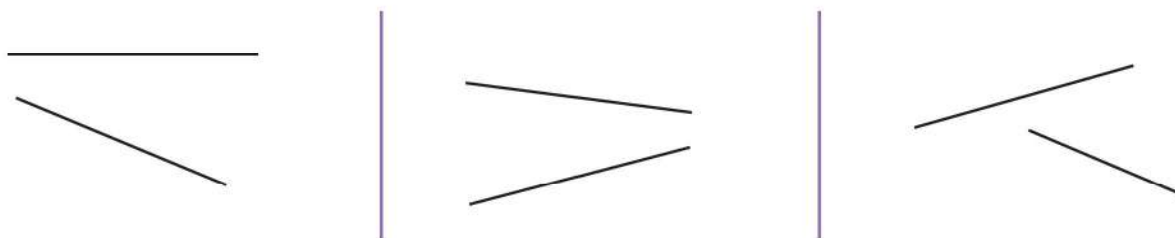
Угао	Прав	Туп	Оштар
Ознака угла			
Број углова			

УЗАЈАМНИ ПОЛОЖАЈИ ДВЕ ПРАВЕ

1. Нацртај праве a и b које се секу и словом S означи тачку пресека.

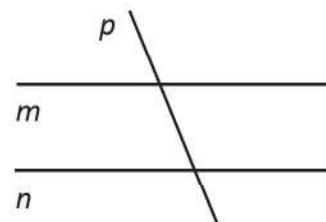
2. Нацртај три праве a , b и c тако да се сваке две секу.

3. Продужи линије којима су представљене праве све док се оне не пресеку, па обележи тачку пресека.

4. На цртежу су приказане праве m , n и p . Обележи тачке у којима се секу те праве, па напиши које су:

- паралелне праве _____
- праве са заједничком тачком _____

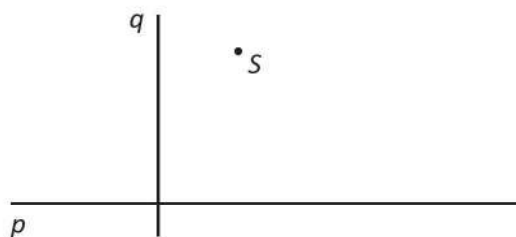
5. На сваком часовнику доцртај велику казаљку тако да мала и велика казаљка образују нормалне праве. Часовници треба да показују различито време.

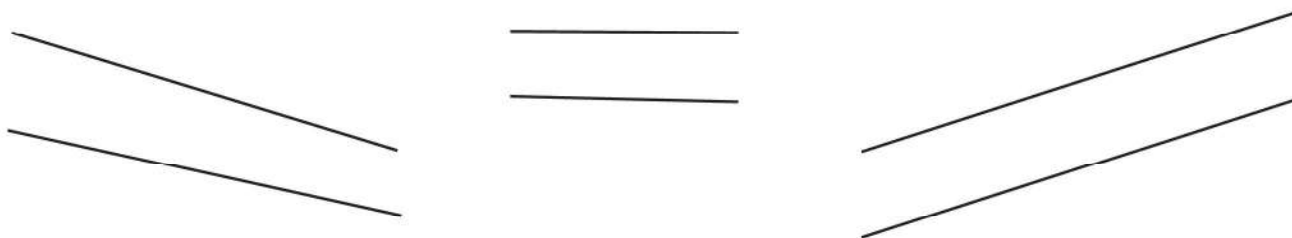
ЦРТАЊЕ ПАРАЛЕЛНИХ ПРАВИХ

1. Нацртај две паралелне праве и означи их. 2. Нацртај праве p , q и r тако да је $p \parallel q$ и $q \parallel r$.

3. Нацртај праву t и тачку A која јој не припада. Нацртај праву p која садржи тачку A и паралелна је са правом t . 4. Нацртај праве m и n које садрже тачку S , тако да је права m паралелна са правом p , а права n паралелна са правом q .

5. Помоћу троугаоног лењира и лењира утврди које су праве паралелне. Заокружи те праве.

6. Дате су тачке M , T , O и J .
- Нацртај праву s која садржи тачке M и T .
  - Нацртај праву d која садржи тачку O и паралелна је са правом s .
  - Нацртај праву e која садржи тачку J и паралелна је са правом која садржи тачке T и O .

$\dot{M}$ $\dot{J}$

$\dot{T}$

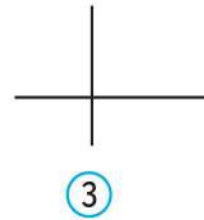
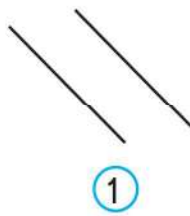
$\dot{O}$

ЦРТАЊЕ НОРМАЛНИХ ПРАВИХ

1. Нацртај две међусобно нормалне праве и означи их.
2. Нацртај праву s и две праве које су нормалне на њу. Означи све добијене тачке пресека.
3. Нацртај праву p и ван ње тачку K . Нацртај праву n која садржи тачку K и нормална је на праву p .
4. Нацртај праву t и на њој означи тачку B . Нацртај праву h која садржи тачку B и нормална је на праву t .
5. Нацртај две праве m и n које се секу. Нацртај тачку E која не припада ниједној од тих правих. Из те тачке нацртај праве u и v тако да права u буде нормална на m , а права v нормална на n .

ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБАЊЕ

1. На следећем цртежу нацртане су по две праве. Испод сваког пара правих написан је број.

На линијама напиши бројеве који одговарају нацртаним правима.

- нормалне праве _____
- паралелне праве _____
- праве за заједничком тачком _____

2. На цртежу су нацртане праве a , b , c и d .

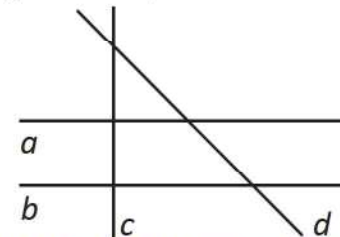
Напиши све парове паралелних, нормалних и правих које се секу.

Паралелне праве _____

Нормалне праве _____

Праве које се секу _____

_____

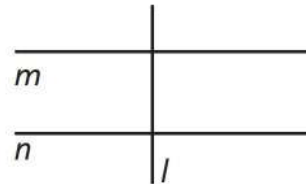

3. На основу цртежа, у сваки упиши један од знакова $\parallel$ или $\perp$ тако да запис буде тачан.

m n

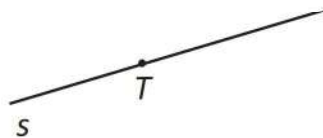
m l

n l

4. На цртежу су нацртане права s и тачке T и V .

V .

- Нацртај праву t која садржи тачку T и нормална је на праву s .
- Нацртај праву v која садржи тачку V и паралелна је са правом s .
- У каквом су односу праве t и v ?

Одговор: _____

5. Заокружи слово испред сваке тачне тврдње.

а) Помоћу лењира и троугаоног лењира цртамо паралелне праве.

б) Помоћу лењира и троугаоног лењира не можемо утврдити да ли су нацртане праве паралелне.

в) Помоћу троугаоног лењира не можемо нацртати нормалне праве.

г) Помоћу троугаоног лењира можемо утврдити да ли су нацртане праве нормалне.

САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000

ДРУГИ ДЕО

С	Д	Ј
2	4	0
+		
2	4	6

$$146 = 100 + 40 + 6$$

$$\begin{array}{r} 568 \\ - 264 \\ \hline \end{array}$$

a	234	463	671	856	594
$a + 6$					

ЈЕДНАЧИНЕ СА САБИРАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$x + 126 = 344$

_____

_____

Провера:

_____

$624 + y = 818$

_____

_____

Провера:

_____

$a + 206 = 497$

_____

_____

Провера:

_____

$211 + b = 536$

_____

_____

Провера:

_____

2. Израчунај непознати сабирак, ако је збир 923, а један сабирак 777.

_____

3. Ако броју 206 додаш неки број, збир ће бити број 558. Израчунај непознати број.

_____

4. Колико је остало непродатих карата за позоришну представу, ако је било 315 карата, а продато је 299? Напиши једначину, реши је и провери тачност решења.

_____

_____

_____

Провера: _____ Одговор: _____

5. Реши једначине и према њима састави и напиши текстуални задатак.

• $x + 209 = 714$

_____

_____

Провера:

_____

Текстуални задатак: _____

_____

_____

_____

_____

• $304 + y = 619$

_____

_____

Провера:

_____

Текстуални задатак: _____

_____

_____

_____

_____

ЈЕДНАЧИНЕ СА ОДУЗИМАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$x - 138 = 412$$

_____

_____

Провера: _____

_____

$$520 - b = 268$$

_____

_____

Провера: _____

_____

$$m - 215 = 697$$

_____

_____

Провера: _____

_____

$$617 - c = 149$$

_____

_____

Провера: _____

_____

2. Колико ружа је било у цвећари ако је продато 685, а остало 279 ружа? Реши једначином.

_____

_____

_____

Провера: _____

Одговор: _____

3. Када непознати број умањимо за највећи непарни број треће стотине, разлика ће бити највећи парни двоцифрени број. Израчунај непознати број.

_____

_____

_____

Провера: _____

4. Израчунај умањеник ако је умањилац 352, а разлика 548.

_____

5. Ако број 721 умањиш неким бројем, разлика ће бити 196. Израчунај непознати број.

_____

6. У једном воћњаку засађено је 319 садница крушака. Колико је садница крушака засађено у другом воћњаку ако у оба воћњака има 826 садница? Реши једначином са непознатим умањоцем.

_____

Одговор: _____

7. Према једначини $x - 120 = 380$ састави текстуални задатак и реши једначину.

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

ЈЕДНАЧИНЕ СА САБИРАЊЕМ И ОДУЗИМАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$x + 200 = 600$

$x = \underline{\hspace{2cm}}$

_____

Провера:

_____

$121 + a = 845$

$a = \underline{\hspace{2cm}}$

_____

Провера:

_____

$x + 348 = 551$

$x = \underline{\hspace{2cm}}$

_____

Провера:

_____

$412 + b = 701$

$b = \underline{\hspace{2cm}}$

_____

Провера:

_____

2. Реши једначине и провери тачност решења.

$x - 135 = 613$

$x = \underline{\hspace{2cm}}$

_____

Провера:

_____

$595 - y = 365$

$y = \underline{\hspace{2cm}}$

_____

Провера:

_____

$a - 593 = 239$

$a = \underline{\hspace{2cm}}$

_____

Провера:

_____

$892 - b = 437$

$b = \underline{\hspace{2cm}}$

_____

Провера:

_____

3. Реши једначине на приказани начин.

$(413 + 156) + m = 887$

$569 + m = 887$

$m = 887 - 569$

$m = \underline{\hspace{2cm}}$

Провера:

_____

_____

$n - (217 + 198) = 304$

_____

_____

_____

Провера:

_____

_____

$(999 - 507) - p = 111$

_____

_____

_____

Провера:

_____

_____

4. За колико треба увећати број 596 да бисмо добили број 879?

_____

Одговор: _____

5. Који број треба смањити за 249 да би разлика била 532?

_____

Одговор: _____

6. Од ког броја треба одузети број 374 да би разлика била 271?

_____

Одговор: _____

7. Катарина је читала књигу која има 254 стране. Колико је она страна прочитала до сад, ако јој је остало да прочита још 106 страна?

_____

Одговор: _____

8. Пекара је испекла 650 векни хлеба. Након преподневне смене у пекари је остало 315 векни. Колико векни хлеба је продато?

_____

Одговор: _____

9. Када је из библиотеке издато 259 књига, остало је још 117. Колико књига је било у библиотеци?

_____

Одговор: _____

10. У корпи је било 213 ораха. Павле је у корпу додао још ораха, тако да сада у корпи има 304 ораха. Колико ораха је Павле ставио у корпу?

_____

Одговор: _____

11. Јована има 150 динара, а Марко има 100 динара. Колико им динара недостаје ако заједно желе да купе лопту која кошта 450 динара?

_____

Одговор: _____

12. Када је из концертне дворане изашло 118 посетилаца, у дворани је остало њих 204. Колико посетилаца је слушало концерт?

_____

Одговор: _____

13. Састави текстуални задатак на основу једначине $528 - x = 254$ и реши је.

Текстуални задатак:

_____

_____

_____

_____

Решење:

_____

_____

_____

Провера: _____

ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА САБИРАЊЕМ И ОДУЗИМАЊЕМ

1. Реши једначине.

$$x + (771 - 267) = 641 + 300$$

Провера:

$$(947 - 279) - y = 151 + 307$$

Провера:

---

2. Помоћу табеле одреди скуп решења сваке неједначине.

• $348 + a < 357$

a																			
$348 + a$																			

• $811 - b > 799$

b																			
$811 - b$																			

3. Први сабирак је први следбеник броја 721, а збир је број 812. Израчунај други сабирак.

---

4. Од ког броја треба одузети број који је за 50 већи од броја 500 да би разлика била 226?

---

5. У биоскопској сали број седишта је највећи број треће стотине. На балкону има 150 места. Колико места има у партеру биоскопске сале? Реши задатак постављањем једначине са сабирањем.

Одговор: _____

6. Умањеник је први претходник броја 802, а разлика је први следбеник збира бројева $500 + 35$. Израчунај умањилац.

ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБАЊЕ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$a + 325 = 719$$

Провера:

$$596 + x = 998$$

Провера:

$$y - 242 = 169$$

Провера:

$$752 - b = 698$$

Провера:

---

2. Реши једначине.

$$(437 + 228) + y = 992$$

Провера:

$$m - (115 + 265) = 612$$

Провера:

$$(858 - 472) - f = 119$$

Провера:

---

3. Ако неки број увећамо за збир бројева 173 и 207, збир ће бити једнак највећем непарном троцифреном броју. Одреди тај број.

---

4. Умањеник је број 683, а разлика је највећи непарни број 2. стотине. Израчунај непознати умањилац.

---

5. Одреди вредности за m ако су вредности $m - 82$ редом: 902, 640, 300 и 111.

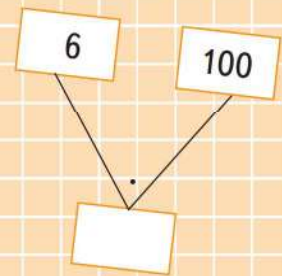
6. Одреди број који је за толико мањи од 799 за колико је број 873 већи од 484.

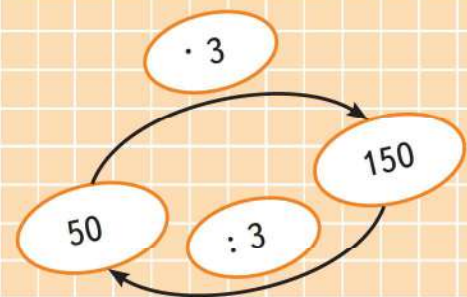

МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000

		Д	Ј			Д	Ј		
		8	1	:	3	=	2	7	
	-	6	↓						
		2	1						
	-	2	1						
			0						

МНОЖЕЊЕ БРОЈЕВИМА 10 И 100

1. Дате збирове напиши у облику производа и израчунај.

$$10 + 10 + 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$10 + 10 + 10 + 10 + 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$10 + 10 + 10 + 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

2. Израчунај.

$$2 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 7 \cdot 10 = \underline{\quad}$$

$$10 \cdot 8 = \underline{\quad} \quad 9 \cdot 10 = \underline{\quad}$$

$$6 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 10 \cdot 10 = \underline{\quad}$$

3. Уочи на који начин су дати чиниоци помножени бројем 10 и реши остале задатке.

$$30 \cdot 10 = 300 \quad 50 \cdot 10 = 500 \quad 24 \cdot 10 = 240 \quad 11 \cdot 10 = 110$$

$$70 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 80 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 17 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 42 \cdot 10 = \underline{\quad}$$

$$90 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 20 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 32 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 55 \cdot 10 = \underline{\quad}$$

• Број се множи са 10 тако што му се са десне стране _____

4. Допуни.

$$7 \cdot \underline{\quad} = 70 \quad 14 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 26 \cdot \underline{\quad} = 260 \quad \underline{\quad} \cdot 10 = 530$$

$$5 \cdot 3 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 12 \cdot 4 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 9 \cdot 6 \cdot \underline{\quad} = 540 \quad 7 \cdot \underline{\quad} \cdot 10 = 210$$

5. Дате збирове напиши у облику производа и израчунај.

$$100 + 100 + 100 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$100 + 100 + 100 + 100 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

6. Уочи на који начин су дати чиниоци помножени бројем 100, па реши остале задатке.

$$2 \cdot 100 = 200 \quad 7 \cdot 100 = 700 \quad 8 \cdot 100 = \underline{\quad} \quad 5 \cdot 100 = \underline{\quad}$$

$$9 \cdot 100 = \underline{\quad} \quad 1 \cdot 100 = \underline{\quad} \quad 3 \cdot 100 = \underline{\quad} \quad 6 \cdot 100 = \underline{\quad}$$

• Колико нула се дописује броју који множиш са 100? _____

7. Израчунај.

$$3 \cdot 10 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 10 \cdot 10 \cdot 9 = \underline{\quad} \quad (56 : 8) \cdot 100 = \underline{\quad} \quad (81 : 9) \cdot 100 = \underline{\quad}$$

$$10 \cdot 6 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad 10 \cdot 10 \cdot 10 = \underline{\quad} \quad (21 : 3) \cdot 100 = \underline{\quad} \quad (72 : 8) \cdot 100 = \underline{\quad}$$

ДЕЉЕЊЕ БРОЈЕВИМА 10 И 100

1. Миља сакупља поштанске маркице. Укупно има 80 маркица подједнако распоређених у 10 коверата. Колико маркица је у свакој коверти?

Одговор: _____

2. Посматрај таблицу множења са 10 па на основу ње реши задатке.

$10 : 10 = \underline{\quad}$

$60 : 10 = \underline{\quad}$

$20 : 10 = \underline{\quad}$

$70 : 10 = \underline{\quad}$

$30 : 10 = \underline{\quad}$

$80 : 10 = \underline{\quad}$

$40 : 10 = \underline{\quad}$

$90 : 10 = \underline{\quad}$

$50 : 10 = \underline{\quad}$

$100 : 10 = \underline{\quad}$

$1 \cdot 10 = 10$

$2 \cdot 10 = 20$

$3 \cdot 10 = 30$

$4 \cdot 10 = 40$

$5 \cdot 10 = 50$

$6 \cdot 10 = 60$

$7 \cdot 10 = 70$

$8 \cdot 10 = 80$

$9 \cdot 10 = 90$

$10 \cdot 10 = 100$

3. Ако је $50 \cdot 10 = 500$, онда је $500 : 10 = 50$. На основу тог примера реши задатке.

Ако је $30 \cdot 10 = \underline{\quad}$, онда је _____

Ако је $42 \cdot 10 = \underline{\quad}$, онда је _____

Ако је $63 \cdot 10 = \underline{\quad}$, онда је _____

4. Допуни.

$720 : \underline{\quad} = 72$

$\underline{\quad} : 10 = 41$

$600 : \underline{\quad} = 60$

$930 : \underline{\quad} = 93$

5. Израчунај.

$300 : 10 + 420 : 10 = \underline{\quad}$

$800 : 10 - 210 : 10 = \underline{\quad}$

$(500 + 60) : 10 = \underline{\quad}$

$240 : 10 - 110 : 10 = \underline{\quad}$

6. Ако је $3 \cdot 100 = 300$, онда је $300 : 100 = 3$. На основу тог примера реши задатке.

Ако је $6 \cdot 100 = \underline{\quad}$, онда је _____

Ако је $4 \cdot 100 = \underline{\quad}$, онда је _____

Ако је $9 \cdot 100 = \underline{\quad}$, онда је _____

7. Израчунај количник највећег броја 8. стотине и најмањег троцифреног броја.

_____

ЗАМЕНА МЕСТА ЧИНИЛАЦА

1. Замени места чиниоцима, па израчунај производе.

$10 \cdot 7 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$43 \cdot 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$9 \cdot 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$10 \cdot 50 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$10 \cdot 6 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$10 \cdot 45 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$5 \cdot 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$30 \cdot 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$8 \cdot 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$62 \cdot 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

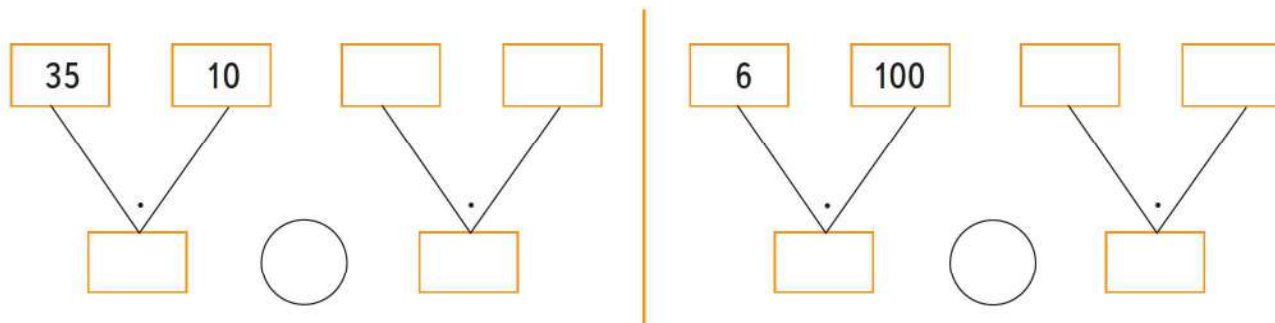
$10 \cdot 4 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$10 \cdot 77 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

2. Производ бројева 25 и 1 повећај 10 пута.

_____

3. Попуни тако што ћеш чиниоцима заменити места и израчунати производе. Упореди добијене резултате.

4. Први чинилац је највећи број друге десетице. Други чинилац је најмањи двоцифрени број. Израчунај производ на два начина коришћењем својства замене места чинилаца.

_____

5. Марија свакодневно прочита по 10 страница омиљене књиге. Колико страница књиге ће прочитати за 30 дана? Израчунај производ коришћењем својства замене места чинилаца.

_____

Одговор: _____

ЗДРУЖИВАЊЕ ЧИНИЛАЦА

1. Здружи чиниоце на два начина, па израчунај производе.

$$6 \cdot 2 \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$
$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3 \cdot 6 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$
$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4 \cdot 5 \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$
$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4 \cdot 5 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$
$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$7 \cdot 4 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$
$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 \cdot 2 \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$
$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

2. У свакој од 8 зграда има по 3 спрата. На сваком спрату има по 4 стана. Колико укупно има станова у свим зградама? Израчунај на два начина.

1. начин: _____

2. начин: _____

Одговор: _____

3. Попуни табелу.

a	b	c	$a \cdot b$	$(a \cdot b) \cdot c$	$b \cdot c$	$a \cdot (b \cdot c)$
2	3	4				
10	5	0				
6	1	10				
4	8	1				
10	2	3				

4. На две полице се налази по пет кутија. У свакој кутији има по седам чоколада. Колико укупно има чоколада у кутијама? Израчунај на два начина.

1. начин: _____

2. начин: _____

Одговор: _____

МНОЖЕЊЕ ДЕСЕТИЦА И ЈЕДНОЦИФРЕНОГ БРОЈА (50 · 8)

1. Израчунај.

$30 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$70 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$60 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$80 \cdot 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$20 \cdot 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$40 \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$90 \cdot 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$50 \cdot 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Реши задатке на приказани начин.

$7 \cdot 10$

$3 \cdot 70 = 3 \cdot (7 \cdot 10) = (3 \cdot 7) \cdot 10 = 21 \cdot 10 = 210$

$5 \cdot 60 = \underline{\hspace{2cm}}$

$6 \cdot 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

$9 \cdot 40 = \underline{\hspace{2cm}}$

$8 \cdot 70 = \underline{\hspace{2cm}}$

$4 \cdot 90 = \underline{\hspace{2cm}}$

3. Попуни табелу.

a	50	80	20	60	30	70	90	80	40
b	4	5	7	6	9	7	2	9	5
$a \cdot b$									

4. Милан има 80 динара, а његова сестра 8 пута више од њега. Колико динара има Миланова сестра?

_____

Одговор: _____

5. Одреди број који је:

• 20 пута већи од броја 8 _____

• 4 пута већи од броја 40 _____

• 70 пута већи од броја 9 _____

• 2 пута већи од броја 60 _____

• 80 пута већи од броја 3 _____

МНОЖЕЊЕ ЗБИРА БРОЈЕМ

1. Реши задатке на приказани начин.

$$(40 + 20) \cdot 2 = 60 \cdot 2 = \underline{\quad}$$

$$(40 + 20) \cdot 2 = 40 \cdot 2 + 20 \cdot 2 = \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$(10 + 30) \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(10 + 30) \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(60 + 20) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(60 + 20) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(30 + 50) \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(30 + 50) \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај.

$$(30 + 60) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}} \qquad (70 + 20) \cdot 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$6 \cdot (30 + 10) = \underline{\hspace{2cm}} \qquad 8 \cdot (20 + 40) = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. У продавници се налазе 3 полице. На свакој полици је сложено по 40 малих и 40 великих тегли. Колико укупно има тегли у продавници?

_____

Одговор: _____

4. Не рачунајући, одреди вредност непознатог броја.

$$(40 + x) \cdot 6 = 40 \cdot 6 + 5 \cdot 6$$

$$(c + 30) \cdot 9 = 60 \cdot 9 + 30 \cdot 9$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$c = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. Израчунај на најлакши начин.

$$6 \cdot 60 + 6 \cdot 40 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$30 \cdot 2 + 70 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$20 \cdot 5 + 5 \cdot 80 = \underline{\hspace{2cm}}$$

6. Одреди број који је 4 пута већи од збира бројева 15 и 5. Израчунај на два начина.

_____

_____

МНОЖЕЊЕ РАЗЛИКЕ БРОЈЕМ

1. Реши задатке на приказани начин.

$$(80 - 50) \cdot 3 = 30 \cdot 3 = \underline{\quad}$$

$$(80 - 50) \cdot 3 = 80 \cdot 3 - 50 \cdot 3 = 240 - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$(90 - 40) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(90 - 40) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(70 - 30) \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(70 - 30) \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(60 - 10) \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(60 - 10) \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај.

$$(60 - 40) \cdot 4 = 60 \cdot 4 - \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$(90 - 20) \cdot 3 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} - \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

3. Напиши изразе и израчунај њихове вредности.

- Разлику бројева 100 и 40 помножи бројем 3.

- Први чинилац је број 7, а други чинилац је разлика бројева 70 и 30. Израчунај производ бројева.

- Највећи непаран број прве десетице помножи разликом бројева 80 и 20. Израчунај на два начина.

---

4. Напиши на линији одговарајући број тако да једнакост буде тачна.

$$(\underline{\quad} - 20) \cdot 6 = 50 \cdot 6 = 300$$

5. Провери тачност једнакости.

$$7 \cdot 40 - 7 \cdot 30 = 7 \cdot (40 - 30) \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(60 - 20) \cdot 5 = 40 \cdot 5 \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(70 - 20) \cdot 3 = 70 \cdot 3 - 20 \cdot 3 \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(50 - 30) \cdot 6 = 20 \cdot 6 \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(80 - 30) \cdot 9 = 9 \cdot (80 - 30) \underline{\hspace{2cm}}$$

МНОЖЕЊЕ ДВОЦИФРЕНОГ И ЈЕДНОЦИФРЕНОГ БРОЈА

(23 · 6)

1. Израчунај производе бројева на приказани начин.

$$24 \cdot 3 = (20 + 4) \cdot 3 = 20 \cdot 3 + 4 \cdot 3 = \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$38 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$67 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$46 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$83 \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај производе датих бројева користећи својство множења разлике бројем

$$99 \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$78 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$67 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$55 \cdot 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Израчунај производе на приказани начин.

$$37 \cdot 3 = (40 - 3) \cdot 3 = 40 \cdot 3 - 3 \cdot 3 = 120 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$68 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$79 \cdot 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

4. Одреди број који је:

• 16 пута већи од број 9 $\underline{\hspace{2cm}}$

• 45 пута већи од броја 4 $\underline{\hspace{2cm}}$

• 72 пута већи од броја 8 $\underline{\hspace{2cm}}$

5. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $>$ или $<$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$$6 \cdot 53 \bigcirc 4 \cdot 72$$

$$14 \cdot 9 \bigcirc 5 \cdot 38$$

$$66 \cdot 4 \bigcirc 33 \cdot 8$$

$$59 \cdot 2 \bigcirc 31 \cdot 4$$

$$25 \cdot 7 \bigcirc 5 \cdot 18$$

$$5 \cdot 31 \bigcirc 6 \cdot 27$$

6. Највећи непаран број седме десетице помножи са највећим једноцифреним бројем.

$\underline{\hspace{2cm}}$

7. Попуни табелу.

a	34	29	76	63	42	26	43	18	59
b	2	4	3	5	9	8	7	9	5
$a \cdot b$									

8. У једној кесици има 24 бомбоне. Колико бомбона има у 5 таквих кесица?

Одговор: _____

9. У једној кутији је спаковано 36 пластичних играчака. Колико је играчака спаковано у 7 таквих кутија?

Одговор: _____

10. У школској свечаној сали столице су поређане у 8 редова тако да их у сваком реду има по 45. Колико има укупно столица у свечаној сали?

Одговор: _____

11. На такмичењу из математике ученици су распоређени у 5 учионица. У свакој учионици је било по 28 ученика. Колико је ученика учествовало на такмичењу?

Одговор: _____

12. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $65 \cdot 9$.

Текстуални задатак: _____

_____

_____

Решење: _____

МНОЖЕЊЕ ТРОЦИФРЕНОГ И ЈЕДНОЦИФРЕНОГ БРОЈА ($200 \cdot 4$, $240 \cdot 2$)

1. Израчунај.

$3 \cdot 2 = \underline{\quad}$	$7 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$2 \cdot 9 = \underline{\quad}$	$9 \cdot 4 = \underline{\quad}$
$30 \cdot 2 = \underline{\quad}$	$70 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$20 \cdot 9 = \underline{\quad}$	$90 \cdot 4 = \underline{\quad}$
$6 \cdot 2 = \underline{\quad}$	$8 \cdot 4 = \underline{\quad}$	$5 \cdot 6 = \underline{\quad}$	$7 \cdot 9 = \underline{\quad}$
$60 \cdot 2 = \underline{\quad}$	$80 \cdot 4 = \underline{\quad}$	$50 \cdot 6 = \underline{\quad}$	$70 \cdot 9 = \underline{\quad}$

2. Израчунај на приказани начин.

$$300 \cdot 2 = (3 \cdot 100) \cdot 2 = (3 \cdot 2) \cdot 100 = 6 \cdot 100 = \underline{\quad}$$

$$500 \cdot 2 = \underline{\hspace{10em}}$$

$$300 \cdot 3 = \underline{\hspace{10em}}$$

3. Израчунај производе бројева на два начина.

$$340 \cdot 2 = (300 + 40) \cdot 2 = \underline{\hspace{10em}}$$

$$340 \cdot 2 = (400 - 60) \cdot 2 = \underline{\hspace{10em}}$$

$$250 \cdot 3 = \underline{\hspace{10em}}$$

$$250 \cdot 3 = \underline{\hspace{10em}}$$

$$280 \cdot 2 = \underline{\hspace{10em}}$$

$$280 \cdot 2 = \underline{\hspace{10em}}$$

$$330 \cdot 3 = \underline{\hspace{10em}}$$

$$330 \cdot 3 = \underline{\hspace{10em}}$$

4. Цена једне књиге је 440 динара. Колико коштају две такве књиге?

_____

Одговор: _____

5. На основу израза $260 \cdot 3$ састави и напиши текстуални задатак. Израчунај вредност израза.

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

МНОЖЕЊЕ ТРОЦИФРЕНОГ И ЈЕДНОЦИФРЕНОГ БРОЈА ($232 \cdot 2$, $218 \cdot 4$)

1. Израчунај производе бројева на приказани начин.

$$112 \cdot 3 = (100 + 10 + 2) \cdot 3 = 100 \cdot 3 + 10 \cdot 3 + 2 \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$122 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$117 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$119 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај.

$223 \cdot 3$	$118 \cdot 5$	$329 \cdot 2$	$108 \cdot 7$	$229 \cdot 2$

$145 \cdot 2$	$325 \cdot 3$	$227 \cdot 3$	$416 \cdot 2$	$209 \cdot 4$

3. Попуни празна поља.

4. Одреди број који је:

- 3 пута већи од броја 129 $\underline{\hspace{2cm}}$
- 5 пута већи од најмањег броја 2. стотине $\underline{\hspace{2cm}}$
- 4 пута већи од броја 116 $\underline{\hspace{2cm}}$
- 2 пута већи од најмањег парног броја 3. стотине $\underline{\hspace{2cm}}$

5. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$$314 \cdot 2 \bigcirc 102 \cdot 7 \qquad 119 \cdot 5 \bigcirc 117 \cdot 4 \qquad 248 \cdot 2 \bigcirc 124 \cdot 4$$

$$324 \cdot 3 \bigcirc 118 \cdot 5 \qquad 106 \cdot 7 \bigcirc 104 \cdot 6 \qquad 228 \cdot 3 \bigcirc 217 \cdot 4$$

6. У једном реду воћњака има 113 стабала јабука. Колико стабала јабука има у 6 таквих редова?

_____

Одговор: _____

МНОЖЕЊЕ ТРОЦИФРЕНОГ И ЈЕДНОЦИФРЕНОГ БРОЈА ($283 \cdot 3$, $279 \cdot 2$)

1. Израчунај као што је започето.

$$363 \cdot 2 = (300 + 60 + 3) \cdot 2 = 300 \cdot 2 + 60 \cdot 2 + 3 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$182 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$274 \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$198 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај производе датих бројева.

$234 \cdot 3$	$178 \cdot 5$	$359 \cdot 2$	$248 \cdot 4$	$129 \cdot 6$
$141 \cdot 5$	$389 \cdot 2$	$154 \cdot 5$	$187 \cdot 5$	$296 \cdot 3$

3. У сваки $\bigcirc$ упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$$121 \cdot 5 \bigcirc 227 \cdot 3$$

$$118 \cdot 2 \bigcirc 126 \cdot 6$$

$$283 \cdot 2 \bigcirc 109 \cdot 5$$

$$109 \cdot 9 \bigcirc 147 \cdot 6$$

$$314 \cdot 3 \bigcirc 476 \cdot 2$$

$$131 \cdot 7 \bigcirc 137 \cdot 6$$

4. Одреди број који је:

- 6 пута већи од првог следбеника броја 137
- 4 пута већи од првог претходника броја 200

5. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $229 \cdot 3$.

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

ЗАВИСНОСТ ПРОИЗВОДА ОД ПРОМЕНЕ ЧИНИЛАЦА

1. Израчунај производе бројева.

$$40 \cdot 3 = \underline{\quad}$$

$$(40 \cdot 2) \cdot 3 = \underline{\quad} \cdot 3 = \underline{\quad}$$

$$40 \cdot (3 \cdot 2) = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$90 \cdot 2 = \underline{\quad}$$

$$(90 \cdot 4) \cdot 2 = \underline{\quad} \cdot 2 = \underline{\quad}$$

$$90 \cdot (2 \cdot 4) = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$30 \cdot 3 = \underline{\quad}$$

$$30 \cdot (3 \cdot 3) = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$(30 \cdot 3) \cdot 3 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

2. Допуни реченицу.

- Ако се један од чинилаца _____ неколико пута и производ ће се _____ толико пута.

3. Израчунај и допуни реченице.

$$60 \cdot 10 = \underline{\quad}$$

$$(60 : 5) \cdot 10 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

- Када се први чинилац умањи 5 пута, производ _____.

$$60 \cdot (10 : 5) = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

- Када се други чинилац умањи 5 пута, производ _____.

4. Попуни табеле.

1. чинилац	2. чинилац	Производ
30	4	
$30 \cdot 2$	4	
$30 \cdot 3$	4	
$30 \cdot 5$	4	

1. чинилац	2. чинилац	Производ
60	6	
60	$6 : 2$	
60	$6 : 3$	
60	$6 : 6$	

1. чинилац	2. чинилац	Производ
80	8	
$80 : 4$	8	
$80 : 2$	8	
$80 : 8$	8	

1. чинилац	2. чинилац	Производ
80	8	
80	$8 : 4$	
80	$8 : 2$	
80	$8 : 8$	

ДЕЉЕЊЕ ЗБИРА И РАЗЛИКЕ БРОЈЕМ

1. Израчунај количник датих бројева користећи својство дељења збира бројем.

$$91 : 7 = (70 + 21) : 7 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$65 : 5 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$96 : 6 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$81 : 3 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$68 : 4 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$96 : 8 = \underline{\hspace{4cm}}$$

2. Израчунај количник датих бројева користећи својство дељења разлике бројем.

$$72 : 4 = (80 - 8) : 4 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$57 : 3 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$95 : 5 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$87 : 3 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$56 : 2 = \underline{\hspace{4cm}}$$

$$84 : 3 = \underline{\hspace{4cm}}$$

3. Попуни табелу.

a	b	c	$(a + b) : c$	$(a - b) : c$
40	24	4		
35	5	2		
75	25	5		

4. Одреди број који је 6 пута мањи од разлике бројева 84 и 6. Израчунај на два начина.

---

5. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $(72 - 24) : 3$.

Текстуални задатак: _____

Решење: _____

ДЕЉЕЊЕ ТРОЦИФРЕНОГ БРОЈА ЈЕДНОЦИФРЕНИМ (200 : 2, 500 : 4, 180 : 6, 750 : 5)

1. Израчунај.

$400 : 4 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 800 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$600 : 2 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 900 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$300 : 3 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 600 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Израчунај количник датих бројева користећи својство дељења збира бројем.

$600 : 4 = (400 + 200) : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$700 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$300 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$900 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

3. Израчунај количник датих бројева користећи својство дељења разлике бројем.

$720 : 4 = (800 - 80) : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$840 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$380 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$570 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

4. Одреди број који је:

• 7 пута мањи од броја 280 $\underline{\hspace{2cm}}$ • 9 пута мањи од броја 630 $\underline{\hspace{2cm}}$

• 8 пута мањи од броја 640 $\underline{\hspace{2cm}}$ • 5 пута мањи од броја 450 $\underline{\hspace{2cm}}$

• 4 пута мањи од броја 320 $\underline{\hspace{2cm}}$ • 6 пута мањи од броја 540 $\underline{\hspace{2cm}}$

5. У једној кутији има 160 спајалица, а у другој кутији 4 пута мање. Колико спајалица има у другој кутији?

$\underline{\hspace{2cm}}$ Одговор: $\underline{\hspace{2cm}}$

6. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $750 : 5$.

Текстуални задатак: $\underline{\hspace{2cm}}$

$\underline{\hspace{2cm}}$

Решење: $\underline{\hspace{2cm}}$

СТАЛНОСТ КОЛИЧНИКА

1. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Количник бројева се не мења ако дељеник и делилац помножимо или поделимо истим бројем.

ДА

НЕ

2. Пошто је лакше делити бројем 2, прво сведи дате делиоце да буду 2, а затим израчунај.

$$220 : 4 = (220 : 2) : (4 : 2) = \underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$560 : 4 = \underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$960 : 6 = \underline{\quad}$$

$$180 : 4 = \underline{\quad}$$

$$920 : 8 = \underline{\quad}$$

$$780 : 6 = \underline{\quad}$$

$$680 : 8 = \underline{\quad}$$

3. Израчунај количник бројева применом својства сталности количника.

$$360 : 8 = \underline{\quad}$$

$$140 : 5 = \underline{\quad}$$

$$270 : 6 = \underline{\quad}$$

4. Количник бројева a и b је 180. Израчунај.

$$(a : 2) : (b : 2) = \underline{\quad}$$

$$a : (b : 3) = \underline{\quad}$$

$$(a : 3) : (b \cdot 2) = \underline{\quad}$$

5. Израчунај.

$$240 : 5 = \underline{\quad}$$

$$(240 \cdot 2) : (5 \cdot 2) = \underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$(240 : 5) : (5 : 5) = \underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

ДЕЉЕЊЕ СА ОСТАТКОМ

1. Израчунај.

9	1	6	:	8	=					7	8	9	:	7	=					8	6	3	:	5	=					

2. Одреди дељеник ако је:

- делилац 6, количник 155, а остатак 3 _____
- делилац 4, количник 213, а остатак 2 _____
- остатак 7, делилац 8, а количник 114 _____

3. Заокружи слово испред тачне тврдње.

- а) Остатак при дељењу два броја увек је већи од делиоца.
- б) Остатак при дељењу два броја увек је мањи од делиоца.

4. Разлику бројева 792 и 365 подели бројем 4.

_____

5. Количник бројева 955 и 5 подели бројем 7.

_____

6. Производ највећег једноцифреног броја и највећег двоцифреног броја подели са 8.

_____

7. Попуни табелу.

Дељеник	Делилац	Количник	Остатак
927	7		
	8	116	7
827	4		
	3	314	2
999	6		

ЈЕДНАЧИНЕ СА НЕПОЗНАТИМ ЧИНИОЦЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$a \cdot 9 = 873$$

_____

_____

Провера: _____

$$8 \cdot h = 936$$

_____

_____

Провера: _____

$$s \cdot 4 = 664$$

_____

_____

Провера: _____

2. Реши једначине.

$$3 \cdot h = 360$$
 _____

$$a \cdot 8 = 608$$
 _____

$$6 \cdot u = 576$$
 _____

3. Који број треба повећати 5 пута да би се добио број 875? Задатак реши помоћу једначине и провери тачност решења.

_____

_____

_____

Провера: _____

Одговор: _____

4. Састави текстуални задатак на основу једначине $u \cdot 4 = 576$ и реши је.

Текстуални задатак: _____

_____

Решење: _____

5. Којим бројем треба помножити број 5 да би се добио производ 915?

_____

_____

_____

Провера: _____

6. Уна је замислила један број. Када је тај број увећала 4 пута, добила је 312. Који број је замислила Уна?

_____

_____

_____

Провера: _____

ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБАЊЕ

1. Израчунај вредности датих израза.

$$9 \cdot 18 : 3 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$9 \cdot (18 : 3) = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$(125 - 23) \cdot 6 + 145 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$118 \cdot 4 + 120 : 5 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$350 - 243 : 3 + 98 = \underline{\hspace{10cm}}$$

2. Напиши изразе и израчунај њихове вредности.

- Разлику бројева 678 и 342 умањи 4 пута.

_____

- Количнику бројева 546 и 7 додај број 435.

_____

- Збир бројева 124 и 98 повећај разликом тих бројева.

_____

- Производ најмањег троцифреног броја и највећег једноцифреног броја подели бројем 3.

_____

3. Први чинилац је збир бројева 120 и 40, а други чинилац је број 5.
Израчунај производ на два начина.

_____

_____

4. У фабрици намештаја једног месеца произведено је 276 столица, а другог месеца 29 столица мање. Колико столица је произведено другог месеца?
Колико је укупно столица произведено за та два месеца?

_____

_____

Одговор: _____

5. Израчунај.

$$(25 + 95) \cdot 6 - 243 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$64 \cdot 8 - 112 : 4 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$900 : 9 + 3 \cdot 25 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$350 + 835 : 5 - 234 = \underline{\hspace{10cm}}$$

6. Израчунај број који је 3 пута мањи од:

• збира бројева 126 и 72 $\underline{\hspace{10cm}}$

• разлике бројева 229 и 58 $\underline{\hspace{10cm}}$

7. На излет је кренуло 365 ученика једне школе и пет пута мање ученика друге школе. Колико је укупно ученика пошло на излет?

$\underline{\hspace{10cm}}$

Одговор: $\underline{\hspace{10cm}}$

8. Ученици једне школе су свој фудбалски тим бодрили користећи 415 заставица и 5 пута мање балона. Са колико су укупно заставица и балона ученици бодрили свој тим?

$\underline{\hspace{10cm}}$

Одговор: $\underline{\hspace{10cm}}$

9. Израчунај збир трећине броја 420 и:

• најмањег парног броја 7. стотине $\underline{\hspace{10cm}}$

• највећег непарног броја 5. стотине $\underline{\hspace{10cm}}$

10. У воћњаку има 760 стабала. Свако четврто стабло је крушка, а стабала шљива има 320. Колико укупно има стабала крушака и шљива у том воћњаку?

$\underline{\hspace{10cm}}$

Одговор: $\underline{\hspace{10cm}}$

11. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $368 + 368 : 2$.

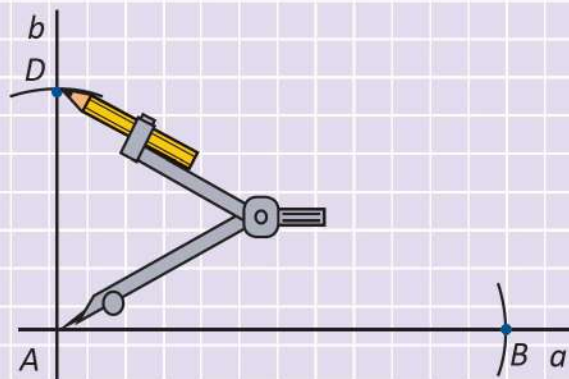
Текстуални задатак: $\underline{\hspace{10cm}}$

$\underline{\hspace{10cm}}$

Решење: $\underline{\hspace{10cm}}$

ГЕОМЕТРИЈА

ДРУГИ ДЕО

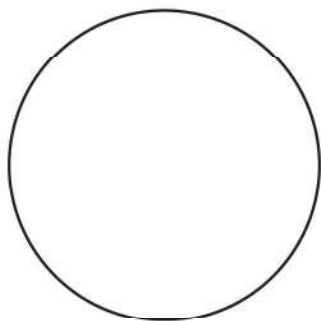

$$O = 2 \cdot a + 2 \cdot b$$

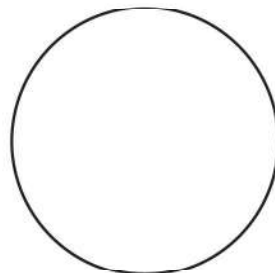

КРУЖНИЦА И КРУГ

1. Нацртана је кружница. Обој унутрашњост круга који је одређен том кружном линијом.

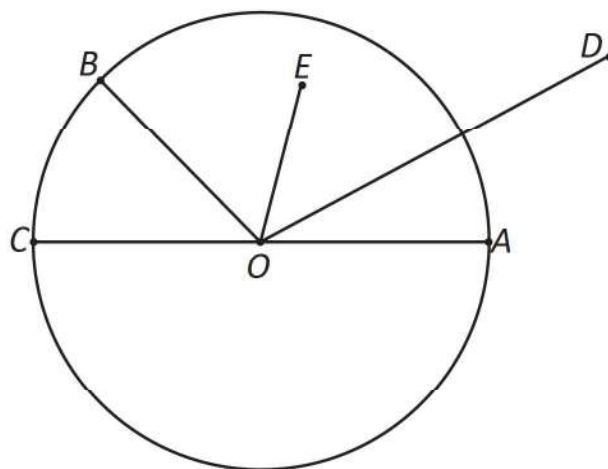

2. Нацртан је круг. Обележи тачке A и B које припадају кружници, тачке C и D које су у кругу и тачке E и F које су ван нацртаног круга.

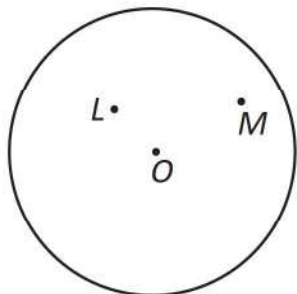

3. Ако је полупречник нацртане кружнице 3 cm, које дужи на цртежу су:

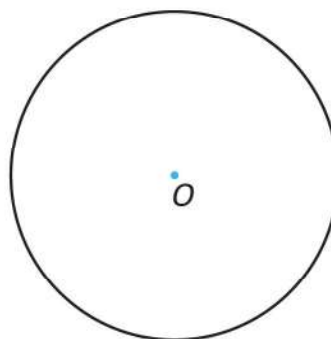
- краће од 3 cm? _____
- дуже од 3 cm? _____
- дужине 3 cm? _____

4. Нацртан је круг са центром у тачки O . Нацртај полупречник OA који пролази кроз тачку L , а затим пречник BC који пролази кроз тачку M .

5. Нацртај два пречника PR и TS који су међусобно нормални.

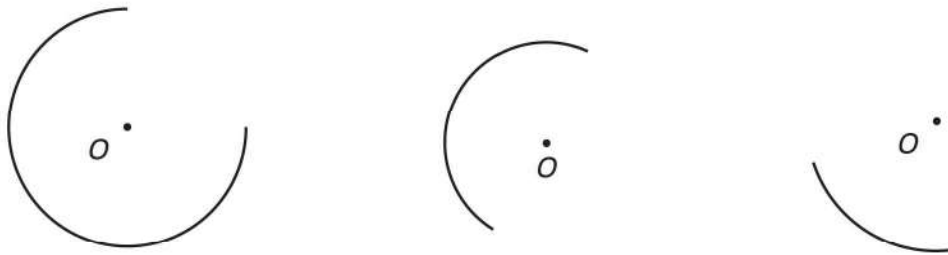
6. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Кружница је затворена крива линија чије су све тачке подједнако удаљене од једне тачке коју називамо центар кружнице.

ДА НЕ

ЦРТАЊЕ КРУЖНИЦЕ И КРУГА

1. Доврши започето цртање кружница.

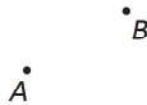
2. Нацртај круг чији центар је тачка S , а полупречник дуж SP .

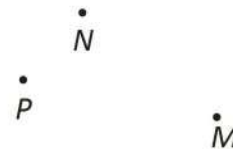
3. Нацртај круг чији центар је тачка O , а пречник дуж дужине 4 cm.

4. Нацртај кружницу са центром у тачки A тако да се тачка B налази на тој кружници.

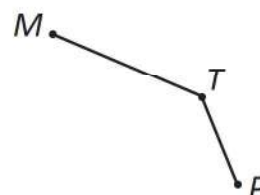

5. Нацртај кружницу чији је центар тачка P , а полупречник дуж PN . Где се налази тачка M у односу на кружницу?

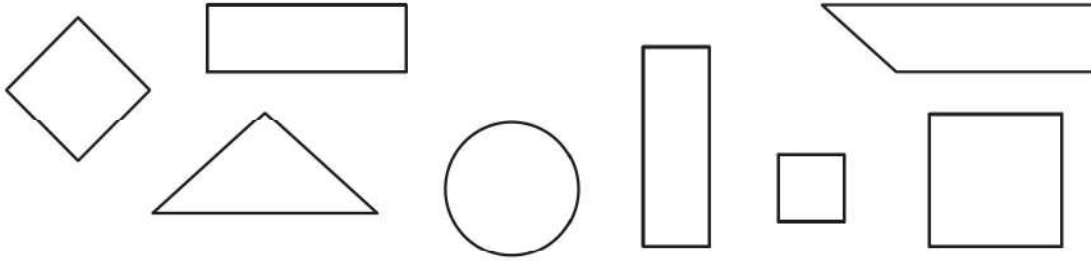
Одговор: _____

6. Две кружнице имају заједнички центар у тачки T . Полупречник прве кружнице је дуж MT , а друге дуж PT . Нацртај те две кружнице.

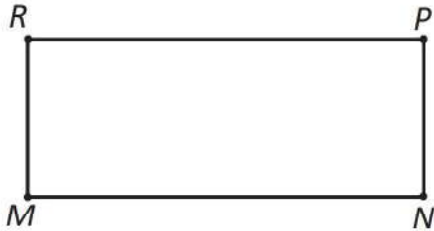

ПРАВОУГАОНИК И КВАДРАТ

1. Све правоугаонике обој плаво, а квадрате црвено.

2. На линијама напиши суседне странице правоугаоника $MNPR$.

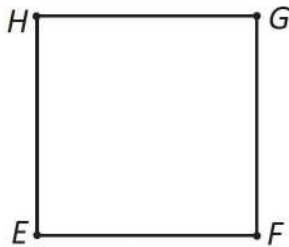
Суседне странице правоугаоника су:

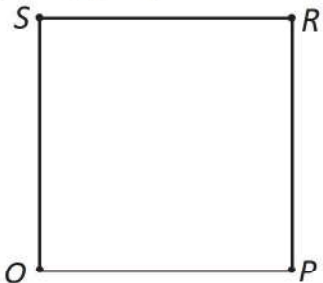
3. Уочи наспрамне странице квадрата $EFGH$ и напиши их на линију.

Наспрамне странице квадрата су:

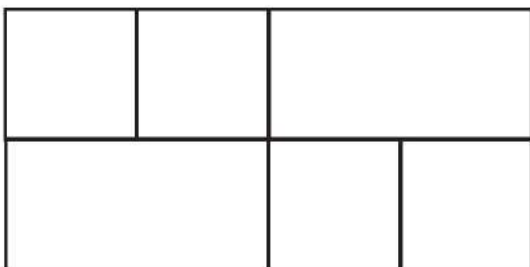
4. На цртежу је приказан квадрат $OPRS$.

Нацртај тачке X , Y , Z и T тако да:

- тачка X припада страници OP , а тачка Y наспрамној страници странице OP ;
- тачка Z припада страници PR , а тачка T суседној страници странице PR .

5. Колико правоугаоника, а колико квадрата уочаваш на цртежу?

Одговор: _____

ЦРТАЊЕ ПРАВОУГАОНИКА И КВАДРАТА

1. Нацртај правоугаоник чије суседне странице су дужине 5 cm и 3 cm.

2. Нацртај квадрат чија страница је дужине 3 cm.

3. Нацртај правоугаоник чија је једна страница нацртана дуж, а друга страница је дужине 2 cm. Означи преостала два темена правоугаоника.

4. Нацртај квадрат ако су дата два његова суседна темена. Означи преостала два темена квадрата.

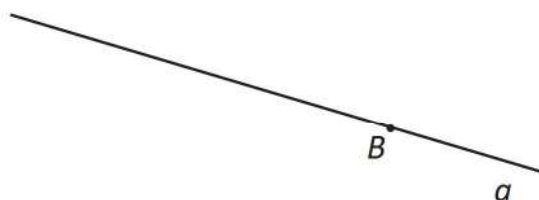
D
•

•
 A

5. Нацртај правоугаоник чија дужина је 9 cm, а ширина три пута краћа. Добијени правоугаоник подели на три једнака дела тако да добијеш три квадрата.

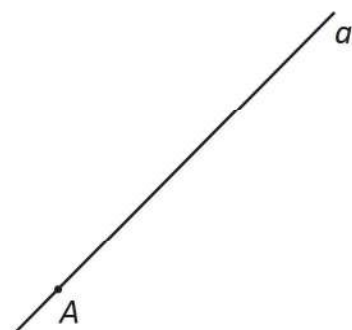
6. Нацртај правоугаоник $ABCD$ према датом цртежу.

D •

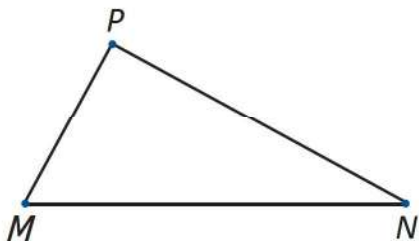
7. Нацртај квадрат $ABCD$ према датом цртежу.

D •

ТРОУГАО

1. Допуни.

Темена нацртаног троугла су:

_____

Странице нацртаног троугла су:

_____

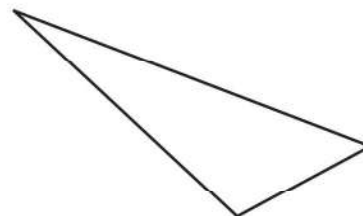
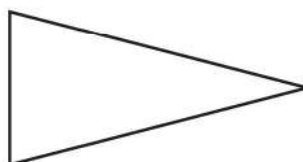
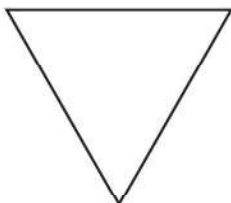
Углови нацртаног троугла су:

_____

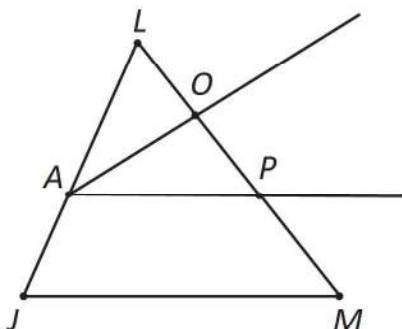
2. Дате су тачке A , B , C и D . Нацртај троуглове ABC и ABD .

3. Измери дужине страница нацртаних троуглова. Испод сваког троугла напиши којој врсти, према дужинама страница, он припада.

4. Посматрај цртеж и на линији напиши све троуглове које уочаваш.

5. Нацртај две паралелне праве. На једној од њих означи три тачке, а на другој две тачке. Колико троуглова одређује ових 5 тачака?

ЦРТАЊЕ ТРОУГЛА

1. Нацртај троугао чије дужине страница су 4 cm, 5 cm и 6 cm.

2. Нацртај троугао чије две странице имају дужину 5 cm, а трећа страница је 4 cm.

3. Нацртај троугао чија свака страница је дужине 3 cm.

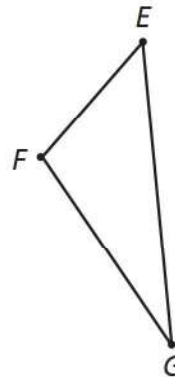
4. Нацртај једнакостранични троугао AMT чија страница је дата дуж AM .

5. Тачка S је теме троугла PRS чија једна страница је дужине 5 cm, а друге две су једнаке и износе по 3 cm. Нацртај троугао.

S

6. Дат је троугао EFG . Нацртај исти такав троугао.

ОБИМ ПРАВОУГАОНИКА

1. Израчунај обим правоугаоника ако су дате дужине његових страница.

$a = 6 \text{ cm}$ $b = 5 \text{ cm}$ _____ _____ _____	$a = 18 \text{ cm}$ $b = 2 \text{ dm}$ _____ _____ _____	$a = 1 \text{ dm } 5 \text{ cm}$ $b = 9 \text{ cm}$ _____ _____ _____
---	--	---

2. Израчунај обим правоугаоника ако је његова дужина 10 m, а ширина:

- два пута дужа од дужине _____
_____
- пет пута краћа од дужине _____
_____

3. Обим правоугаоника је 22 cm, а дужина 7 cm. Колика је ширина тог правоугаоника?

Одговор: _____

4. Обим базена правоугаоног облика је 100 метара. Израчунај његову дужину, ако је ширина 20 метара.

_____

5. Иван треба да уради две уметничке слике. Свака слика има дужину 9 dm, а ширину 50 cm. Колика је укупна дужина летвица која је Ивану потребна да би урадио слике?

Одговор: _____

6. Ширина дворишта је 45 m, а дужина је за 35 m дужа од ширине. Планирано је да се двориште огради са три реда жице. Колико метара жице је за то потребно?

_____

Одговор: _____

ОБИМ КВАДРАТА

1. Израчунај обим квадрата ако су дате дужине његових страница.

$a = 12 \text{ cm}$	$a = 5 \text{ dm } 6 \text{ cm}$	$a = 2 \text{ m } 2 \text{ cm}$
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2. Попуни табелу.

Дужина странице квадрата	3 cm		1 m 1 cm	
Обим квадрата		54 dm		96 cm

3. Колико је потребно украсне траке да би се оивчила разгледница облика квадрата чија страница је дужине 1 dm 3 cm?

_____

Одговор: _____

4. Од три правоугаоника дужине 2 cm и ширине 1 cm и једног правоугаоника дужине 3 cm и ширине 1 cm, састави квадрат. Израчунај обим тог квадрата.

_____

5. Од три подударна квадрата образован је правоугаоник. Колики је обим добијеног правоугаоника, ако је обим квадрата 48 cm?

_____

Одговор: _____

6. Правоугаоник дужине 1 dm и ширине пола дециметра изрезан је на квадрате странице 1 cm. Колико квадрата је тако добијено?

_____

Одговор: _____

За колико се разликује збир обима свих добијених квадрата од обима правоугаоника?

_____

Одговор: _____

ОБИМ ТРОУГЛА

1. Израчунај обим троугла чије странице су дужине $a = 5$ cm, $b = 3$ cm и $c = 4$ cm.

---

2. Чији обим је већи, троугла чије су све странице дужне 7 cm, или троугла са страницама дужине $a = 6$ cm, $b = 7$ cm и $c = 9$ cm?

Одговор: _____

3. Израчунај обим троугла коме су дужине страница, изражене у сантиметрима, три узастопна парна броја, а најдужа страница има дужину 14 cm.

---

4. Обим једнакокраког троугла је 90 cm. Ако је крак два пута дужи од основице, израчунај дужину крака и основице.

---

5. Троугао има обим 36 cm. Обим овог троугла једнак је обиму другог троугла ком је страница $a = 13$ cm, а страница $b = 15$ cm. Одреди дужину треће странице другог троугла.

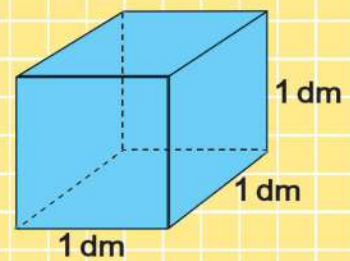
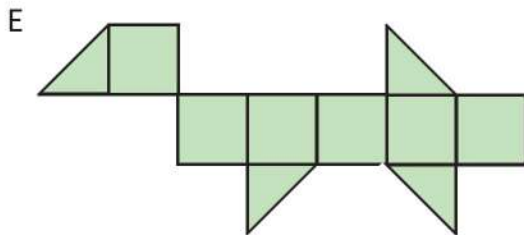
6. Дужине страница троугла мерених у дециметрима су последња три парна броја пете десетице. Израчунај обим тог троугла.

---

7. Нацртај троугао чији обим је 10 cm, страница $a = 3$ cm, а страница $b = 4$ cm.

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

МЕРЕ ЗА МАСУ (килограм, грам, тона)

1. Маса 69 kg, 500 g, 1 t, 725 kg и 101 g поређај по величини од највеће до најмање.

_____

2. У сваки упиши знак < или > или = тако да записи буду тачни.

$1 \text{ kg } \square 900 \text{ g}$

$350 \text{ kg } \square 1 \text{ t}$

$1 \text{ kg } 100 \text{ g } \square 1 \text{ t}$

$1 \text{ kg } \square 999 \text{ g}$

$1000 \text{ g } \square 1 \text{ kg}$

$1 \text{ t } \square 1 \text{ kg}$

3. Попуни празна поља тако да добијеш тачне једнакости.

$730 \text{ g} - \square \text{ g} = 350 \text{ g}$

$1 \text{ t} - \square \text{ kg} = 299 \text{ kg}$

$1 \text{ kg} - 260 \text{ g} = \square \text{ g}$

$850 \text{ g} + \square \text{ g} = 1 \text{ kg}$

$121 \text{ g} + \square \text{ g} = 712 \text{ g}$

$\square \text{ g} - 530 \text{ g} = 25 \text{ g}$

$40 \text{ g} + \square \text{ g} = 1 \text{ kg}$

$\square \text{ kg} - 104 \text{ kg} = 896 \text{ kg}$

$256 \text{ kg} + \square \text{ kg} = 1 \text{ t} - 200 \text{ kg}$

$(3 \text{ kg} - 2 \text{ kg}) - \square \text{ g} = 999 \text{ g}$

4. Продавац треба да спакује један килограм јабука. Колико грама јабука треба још да дода, ако је измерио 750 грама?

Одговор: _____

5. Мама је за прављење торте употребила 400 g ораха, а за колаче 100 g. Колико грама ораха јој је остало, ако је имала 1 kg ораха?

Одговор: _____

6. Маса сандука са житом је 51 kg 400 g. Маса празног сандука је 5 kg 100 g. Колика је маса жита?

Одговор: _____

7. У камион је натоварено 600 kg песка, а у приколицу 200 kg мање од тоне. Где је више натоварено песка и за колико?

Одговор: _____

МЕРЕ ЗА ВРЕМЕ (деценија, век, секунд)

1. Једна породица за огрев годишње потроши 7 стабала букве. Колико ће стабала букве потрошити за једну деценију, ако сваке године потроши исту количину дрвета?

Одговор: _____

2. Који временски период је најдужи? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) 10 деценија

б) 70 година

в) 2 века

3. Кућа је саграђена пре једног века, две деценије и 5 година. Колико година је стара та кућа?

Одговор: _____

4. Колико деценија има у пет векова?

Одговор: _____

5. Изрази у секундама.

$4 \text{ min} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

$5 \text{ min } 6 \text{ s} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

$6 \text{ min} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

$7 \text{ min } 12 \text{ s} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

$8 \text{ min} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

$9 \text{ min } 11 \text{ s} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

$10 \text{ min} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

$10 \text{ min } 30 \text{ s} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

$10 \text{ min } 59 \text{ s} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ s}$

6. У сваки напиши број тако да добијеш тачне једнакости.

$5 \text{ минута} + 45 \text{ секунди} = \text{ секунди}$

$4 \text{ деценије} + \text{ деценија} = 1 \text{ век}$

$9 \text{ година} + \text{ година} = 3 \text{ деценије}$

$3 \text{ века} - \text{ година} = 120 \text{ година}$

7. У сваки упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$5 \text{ min } \text{ } 30 \text{ s}$

$10 \text{ s } \text{ } 9 \text{ min}$

$13 \text{ s} + 47 \text{ s } \text{ } 1 \text{ min}$

$12 \text{ s } \text{ } 12 \text{ min}$

$15 \text{ min } \text{ } 16 \text{ s}$

$142 \text{ s} - 83 \text{ s } \text{ } 1 \text{ min}$

$1 \text{ min } \text{ } 52 \text{ s}$

$30 \text{ s } \text{ } 30 \text{ min}$

$1 \text{ min} - 2 \text{ s } \text{ } 58 \text{ s}$

8. Реклама на телевизији за тротинете траје 5 минута и 50 секунди. Колико секунди траје та реклама?

Одговор: _____

МЕРЕ ЗА ДУЖИНУ (милиметар, километар)

1. Изрази у назначеним јединицама мере.

$6 \text{ cm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm}$

$217 \text{ mm} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ dm} \underline{\hspace{1cm}} \text{ cm} \underline{\hspace{1cm}} \text{ mm}$

$1 \text{ m} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm}$

$501 \text{ mm} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ dm} \underline{\hspace{1cm}} \text{ cm} \underline{\hspace{1cm}} \text{ mm}$

$4 \text{ cm } 5 \text{ mm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm}$

$980 \text{ mm} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ dm} \underline{\hspace{1cm}} \text{ cm} \underline{\hspace{1cm}} \text{ mm}$

$1 \text{ cm } 8 \text{ mm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm}$

$3 \text{ dm } 4 \text{ cm } 2 \text{ mm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm}$

2. У сваки упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$7 \text{ dm} \quad \square \quad 630 \text{ mm}$

$2 \text{ dm } 4 \text{ cm } 8 \text{ mm} \quad \square \quad 248 \text{ mm}$

$10 \text{ dm} \quad \square \quad 10 \text{ mm}$

$5 \text{ cm } 7 \text{ mm} \quad \square \quad 52 \text{ mm}$

$750 \text{ mm} \quad \square \quad 38 \text{ dm}$

$1 \text{ km} \quad \square \quad 999 \text{ m}$

3. Попуни празна поља тако да добијеш тачне једнакости.

$1 \text{ m} - \square \text{ cm} = 39 \text{ cm}$

$1000 \text{ mm} - \square \text{ cm} = 50 \text{ cm}$

$1 \text{ km} - 720 \text{ m} = \square \text{ m}$

$320 \text{ mm} - 220 \text{ mm} = \square \text{ dm}$

$4 \text{ dm} + \square \text{ dm} = 1 \text{ m}$

$57 \text{ cm} + \square \text{ mm} = 1 \text{ m}$

4. За прављење модела коцке ученик је утрошио 144 mm жице. Колико му је милиметара жице остало, ако је он имао 1 m жице?

Одговор: _____

5. Пешак је прешао стазу дужине 1 km. Стаза има три дела. Први део стазе је дужине 450 m, а други део је за 36 m краћи. Колика је дужина трећег дела стазе?

Одговор: _____

6. Дужине 750 mm, 8 dm, 1 cm и 1 m поређај по величини од најмање до највеће.

_____

7. Процени која ће се јединица мере користити за мерење:

а) дужине ауто-пута _____

б) дебљине игле _____

в) дужине школског дворишта _____

МЕРЕ ЗА ЗАПРЕМИНУ

(литар, децилитар, центилитар, милилитар, хектолитар)

1. Допуни.

$$17 \text{ dl} = \_\_\_ \text{ l} \_\_\_ \text{ dl} \quad 207 \text{ l} = \_\_\_ \text{ hl} \_\_\_ \text{ l} \quad 716 \text{ dl} = \_\_\_ \text{ dl} \quad 2 \text{ hl} \ 3 \text{ l} = \_\_\_ \text{ l}$$

$$75 \text{ dl} = \_\_\_ \text{ l} \_\_\_ \text{ dl} \quad 541 \text{ l} = \_\_\_ \text{ hl} \_\_\_ \text{ l} \quad 318 \text{ dl} = \_\_\_ \text{ dl} \quad 7 \text{ hl} \ 45 \text{ l} = \_\_\_ \text{ l}$$

$$128 \text{ dl} = \_\_\_ \text{ l} \_\_\_ \text{ dl} \quad 690 \text{ l} = \_\_\_ \text{ hl} \_\_\_ \text{ l} \quad 4018 \text{ dl} = \_\_\_ \text{ dl} \quad 8 \text{ hl} \ 74 \text{ l} = \_\_\_ \text{ l}$$

2. У сваки упиши знак $<$ или $>$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$$8 \text{ dl} \quad \square \quad 90 \text{ cl} \quad 600 \text{ ml} \quad \square \quad 7 \text{ cl} \quad 2 \text{ l} \quad \square \quad 20 \text{ dl}$$

$$5 \text{ l} \quad \square \quad 6 \text{ dl} \quad 702 \text{ cl} \quad \square \quad 7 \text{ l} \ 2 \text{ cl} \quad 74 \text{ dl} \quad \square \quad 7 \text{ l}$$

$$9 \text{ l} \quad \square \quad 7 \text{ dl} \quad 95 \text{ dl} \quad \square \quad 55 \text{ l} \quad 50 \text{ cl} \quad \square \quad 6 \text{ dl} \ 2 \text{ cl}$$

3. Попуни празна поља тако да добијеш тачне једнакости.

$$44 \text{ l} + \square \text{ l} = 1 \text{ hl} \quad 206 \text{ ml} + \square \text{ ml} = 1 \text{ l}$$

$$720 \text{ dl} + \square \text{ l} = 1 \text{ hl} \quad 1 \text{ l} - \square \text{ ml} = 100 \text{ ml}$$

$$1 \text{ hl} - \square \text{ dl} = 518 \text{ dl} \quad \square \text{ cl} + 62 \text{ cl} = 1000 \text{ ml}$$

$$39 \text{ dl} + \square \text{ dl} = 41 \text{ l} \quad 799 \text{ ml} + \square \text{ ml} = 1 \text{ l}$$

$$76 \text{ l} + \square \text{ l} = 207 \text{ l} \quad 1 \text{ hl} - \square \text{ l} = 26 \text{ l}$$

4. Запремине 5 l, 3 hl, 26 dl и 255 l поређај од најмање до највеће.

---

5. Заокружи слово испред тачне тврдње.

- Милан је био жедан. Попио је:
  - а) 3 hl сока;   б) 3 dl сока;   в) 3 l сока.
- Ана испред куће има мали базен. У њему има:
  - а) 7 l воде;   б) 50 dl воде;   в) 7 hl воде.
- Миња је у вазу са цвећем сипала:
  - а) 10 dl воде;   б) 1 hl воде;   в) 10 l воде.

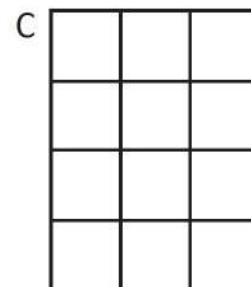
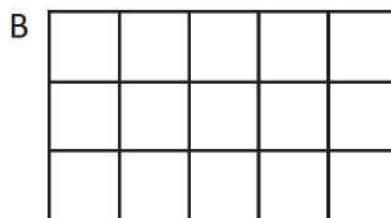
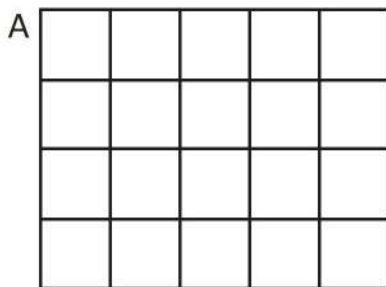
6. Пољопривредник Марко је за пољопривредне радове припремио 6 hl горива. За јесењу сетву потрошио је 2 hl 70 l горива. Колико литара горива му је остало за пролећну сетву?

Одговор: _____

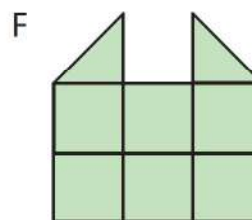
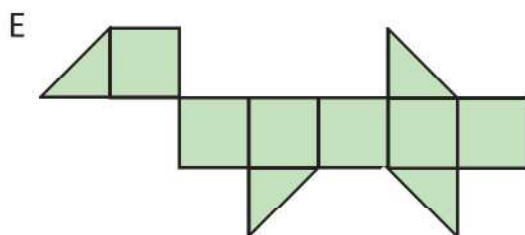
МЕРЕЊЕ ПОВРШИНЕ ГЕОМЕТРИЈСКИХ ФИГУРА

1. Са колико се могу прекрити нацртане фигуре?

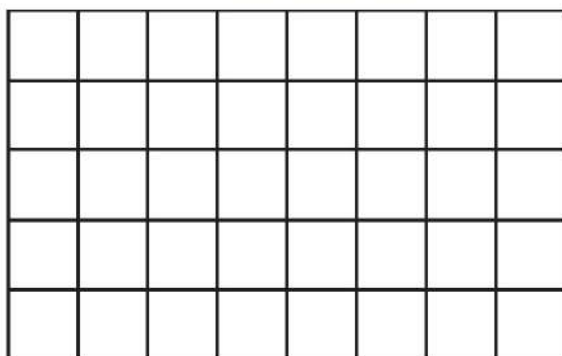
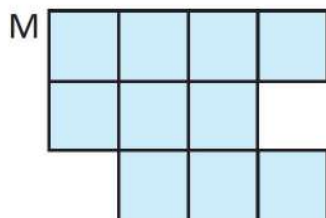
Одговор: _____

2. Која од нацртаних фигура има већу површину?

Одговор: _____

3. Нацртај нову фигуру која је исте површине као фигура М, а различитог облика.

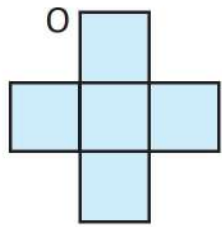
4. Упореди површину зида учионице на коме је табла са површином табле. Чија је површина већа?

Одговор: _____

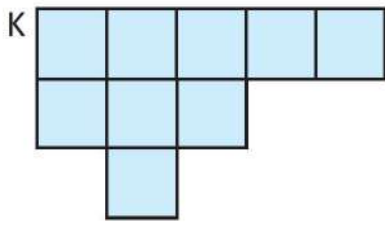
5. На посебном папиру нацртај квадрат. Исеци га. Може ли се он једним резом поделити на два дела од којих се може саставити правоугаоник?

Одговор: _____

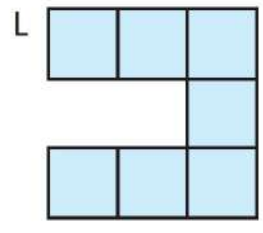
6. Ако је јединица мере одреди површине фигура O, K и L.

_____

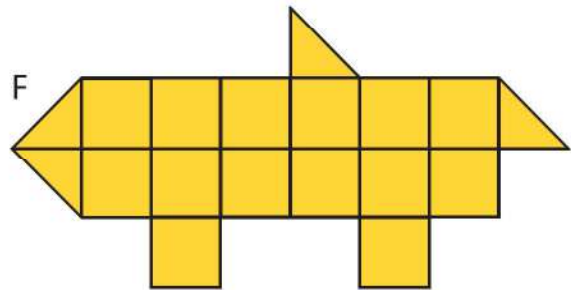

_____

_____

7. Одреди површину дате фигуре F ако је:

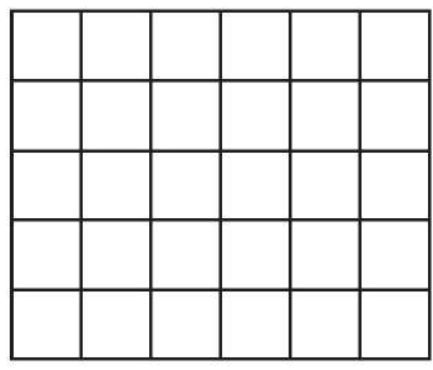
a) јединица мере

_____

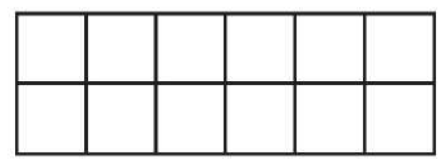
б) јединица мере

_____

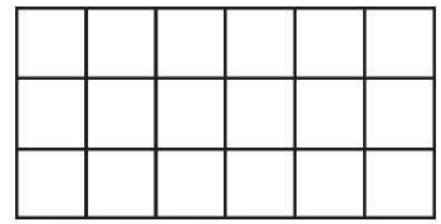
8. Нацртај две фигуре исте површине, а различитог облика.

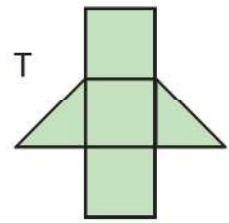
9. Нацртај фигуру: два пута веће површине од

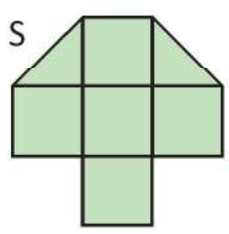
четири пута веће површине од

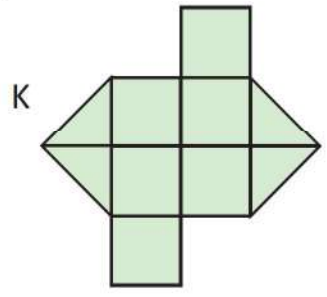
10. Одреди површине фигура T, S и K ако је јединица мере

_____

_____

_____

ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБАЊЕ

1. За колико је 150 cm веће од 14 dm 3 cm?

_____

Одговор: _____

За колико је 50 mm мање од 1 dm?

_____

Одговор: _____

Колико пута је 2 m веће од 50 cm?

_____

Одговор: _____

Колико пута је 200 m мање од 1 km?

_____

Одговор: _____

2. У табели означи звездicom јединицу којом се мери:

	Растојање између два града	Дебљина стакла	Дужина учионице	Висина чаше
cm				
m				
mm				
km				

3. У продавницу је допремљена 1 t поврћа. Првог дана је продато 200 kg поврћа, а другог дана за 150 kg поврћа више него првог дана. Колико поврћа је остало непродато?

_____

Одговор: _____

4. Маса сандука са кукурузом је 50 kg 250 g, а маса празног сандука је 5 kg 100 g. Колика је маса кукуруза?

_____

Одговор: _____

5. Запремина резервоара једног аутомобила је 55 литара. У резервоару има још 23 литра бензина. Са колико канти бензина од по 8 литара се може допунити тај резервоар?

_____

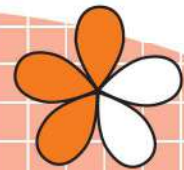
Одговор: _____

6. Андријана дневно попије 50 cl млека, 3 dl јогурта, а сока и воде по 600 ml. Колико течности Андријана попије за 1 дан?

_____

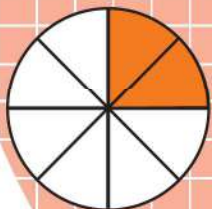
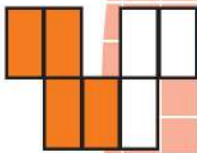
Одговор: _____

РАЗЛОМЦИ

$$\frac{4}{7} \bigcirc \frac{6}{7}$$

$$\frac{5}{9} \bigcirc \frac{3}{9}$$

$$\frac{3}{10} = 0,3$$

РАЗЛОМЦИ

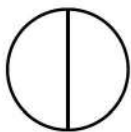
1. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Разломак записујемо помоћу два броја и разломачке црте.

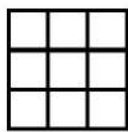
ДА

НЕ

2. На свакој фигури обој део означен разломком.

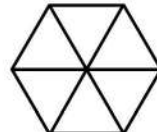
$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{9}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{4}{6}$$

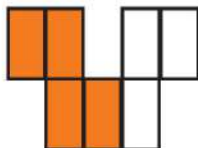

$$\frac{5}{10}$$

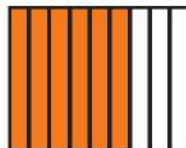
3. Изрази разломком обојени део сваке фигуре.

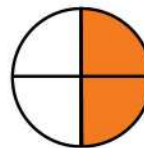
_____

_____

_____

_____

_____

4. Који део фигуре је обојен плавом, а који црвеном бојом? Запиши разломком.

	Црвено	Плаво

5. Израчунај на приказани начин.

$$\frac{4}{8} \text{ броја } 560 \text{ рачунамо: } (560 : 8) \cdot 4 = 70 \cdot 4 = 280$$

$$\frac{3}{6} \text{ броја } 480 \text{ _____}$$

$$\frac{6}{9} \text{ броја } 810 \text{ _____}$$

$$\frac{2}{7} \text{ броја } 350 \text{ _____}$$

$$\frac{5}{10} \text{ броја } 600 \text{ _____}$$

6. Напиши именице и бројице који недостају.

$$1 = \frac{2}{2} = \frac{3}{3} = \frac{4}{4} = \frac{5}{5} = \frac{7}{7} = \frac{8}{8} = \frac{9}{9} = \frac{10}{10}$$

7. Заокружи слово испред тачне тврдње.

$\frac{4}{9}$ броја 810 је:

Број 210 је $\frac{3}{6}$ броја:

а) 410   б) 280   в) 360

а) 420   б) 360   в) 300

8. Израчунај.

$$\frac{3}{5} \text{ m} = \text{ \_\_\_\_\_\_ dm} \quad \frac{1}{2} \text{ m} = \text{ \_\_\_\_\_\_ cm} \quad \frac{5}{10} \text{ km} = \text{ \_\_\_\_\_\_ m} \quad \frac{3}{5} \text{ dm} = \text{ \_\_\_\_\_\_ cm}$$

$$\frac{1}{5} \text{ kg} = \text{ \_\_\_\_\_\_ g} \quad \frac{2}{4} \text{ kg} = \text{ \_\_\_\_\_\_ g} \quad \frac{4}{5} \text{ t} = \text{ \_\_\_\_\_\_ kg} \quad \frac{8}{10} \text{ t} = \text{ \_\_\_\_\_\_ kg}$$

$$\frac{2}{10} \text{ l} = \text{ \_\_\_\_\_\_ dl} \quad \frac{6}{8} \text{ l} = \text{ \_\_\_\_\_\_ ml} \quad \frac{4}{10} \text{ dl} = \text{ \_\_\_\_\_\_ cl} \quad \frac{2}{4} \text{ hl} = \text{ \_\_\_\_\_\_ l}$$

9. Петар чита књигу која има 280 страна. Прочитао је $\frac{3}{4}$ књиге. Колико страна књиге је прочитао Петар?

_____

Одговор: _____

10. Неда је имала 1000 динара. У продавници је потрошила $\frac{3}{4}$ од укупне суме новца. Колико динара је остало Неди?

_____

Одговор: _____

11. У једном одељењу трећег разреда има 32 ученика. Кошарку тренира $\frac{3}{8}$ ученика, а одбојку $\frac{2}{4}$ ученика. Колико ученика тренира кошарку, а колико одбојку?

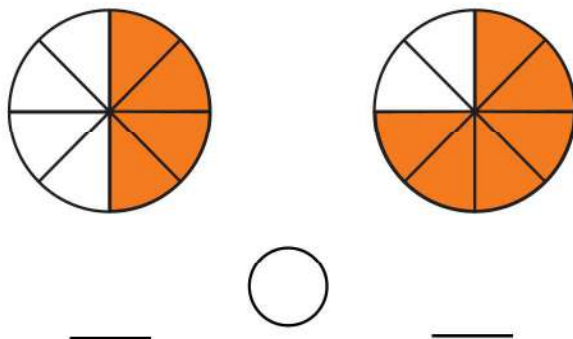
_____

_____

Одговор: _____

УПОРЕЂИВАЊЕ РАЗЛОМАКА

1. Изрази разломцима обојене делове датих фигура. Упореди разломке.

2. Допуни реченицу.

Ако разломци имају једнаке именице, већи је онај разломак чији _____ је већи.

3. Упореди дате разломке тако да у сваки ○ упишеш знак < или >.

$$\frac{4}{7} \bigcirc \frac{6}{7} \quad \frac{5}{9} \bigcirc \frac{3}{9} \quad \frac{3}{8} \bigcirc \frac{2}{8} \quad \frac{2}{5} \bigcirc \frac{1}{5} \quad \frac{5}{10} \bigcirc \frac{6}{10}$$

4. У сваки ○ упиши знак < или > или =.

$$\frac{3}{4} \text{ kg } \bigcirc 900 \text{ g} \quad \frac{4}{5} \text{ m } \bigcirc 800 \text{ mm} \quad \frac{2}{3} \text{ h } \bigcirc 35 \text{ min} \quad \frac{1}{4} \text{ l } \bigcirc 150 \text{ ml}$$

5. Заокружи највећи разломак. Разломке поређај по величини, од најмањег до највећег.

$$\frac{1}{9} \quad \frac{8}{9} \quad \frac{3}{9} \quad \frac{7}{9} \quad \frac{9}{9} \quad \frac{5}{9} \quad \frac{2}{9} \quad \frac{6}{9} \quad \frac{4}{9}$$

_____

6. Брат и сестра имали су по 800 динара. Брат је потрошио $\frac{4}{8}$, а сестра $\frac{6}{8}$ тих динара. Колико динара је потрошио брат, а колико сестра?

Брат: _____

Сестра: _____

ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБАЊЕ

1. Допуни реченицу.

Када упоређујемо два разломка са једнаким именицима, мањи је онај разломак који има _____.

2. Израчунај.

$$\frac{1}{9} \text{ броја } 540 \text{ _____} \qquad \frac{1}{8} \text{ броја } 640 \text{ _____}$$

$$\frac{1}{7} \text{ броја } 280 \text{ _____} \qquad \frac{1}{6} \text{ броја } 420 \text{ _____}$$

3. Настави као што је започето.

$$\frac{4}{6} \text{ броја } 540 \text{ је _____, јер је } (540 : 6) \cdot 4 = \text{_____}$$

$$\frac{3}{9} \text{ броја } 270 \text{ је _____, _____}$$

$$\frac{5}{8} \text{ броја } 720 \text{ је _____, _____}$$

$$\frac{6}{7} \text{ броја } 350 \text{ је _____, _____}$$

$$\frac{2}{3} \text{ броја } 351 \text{ је _____, _____}$$

$$\frac{3}{5} \text{ броја } 940 \text{ је _____, _____}$$

4. Реши задатке.

$$\frac{3}{4} \text{ l је _____ ml} \quad \frac{4}{5} \text{ h је _____ min} \quad \frac{2}{3} \text{ год. је _____ месеци} \quad \frac{5}{10} \text{ m је _____ cm}$$

5. У фабрици је произведено укупно 400 пари ципела. Од тог броја било је $\frac{5}{8}$ женских пари ципела, а остало су биле мушке ципеле. Колико је произведено женских, а колико мушких пари ципела?

Одговор: _____

6. У продавници је било укупно 350 тротинета. Продато је $\frac{3}{5}$ тротинета. Колики је број непродатих тротинета?

Одговор: _____

ДЕЦИМАЛНИ ЗАПИС БРОЈА

1. Поред сваког децималног записа броја напиши како га читамо.

0,7 читамо: _____

0,4 читамо: _____

0,9 читамо: _____

0,1 читамо: _____

0,6 читамо: _____

2. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

$1 \text{ cm} = 0,1 \text{ dm}$

ДА НЕ

$1 \text{ cm} = 0,1 \text{ mm}$

ДА НЕ

$1 \text{ dm} = 0,1 \text{ cm}$

ДА НЕ

$1 \text{ mm} = 0,1 \text{ cm}$

ДА НЕ

$1 \text{ dm} = 0,1 \text{ m}$

ДА НЕ

$0,1 \text{ mm} = 0,1 \text{ dm}$

ДА НЕ

3. Напиши дате бројеве у децималном запису тако да једнакости буду тачне.

а) $4 \text{ cm} = \underline{\quad} \text{ dm}$ $3 \text{ cm} = \underline{\quad} \text{ dm}$ $9 \text{ cm} = \underline{\quad} \text{ dm}$ $6 \text{ cm} = \underline{\quad} \text{ dm}$

$5 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ m}$ $1 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ m}$ $8 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ m}$ $2 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ m}$

$6 \text{ mm} = \underline{\quad} \text{ cm}$ $2 \text{ mm} = \underline{\quad} \text{ cm}$ $5 \text{ mm} = \underline{\quad} \text{ cm}$ $4 \text{ mm} = \underline{\quad} \text{ cm}$

б) $7 \text{ ml} = \underline{\quad} \text{ cl}$ $4 \text{ dl} = \underline{\quad} \text{ l}$ $5 \text{ cl} = \underline{\quad} \text{ dl}$ $1 \text{ dl} = \underline{\quad} \text{ l}$

4. Допуни реченице.

• Један дециметар има _____ см. То значи да један центиметар представља _____ део _____.

• Један центиметар има _____ мм. То значи да један _____ представља _____ део _____.

• Један метар има _____ dm. То значи да један _____ представља _____ део _____.

5. Ана је купила траку за косу која је дугачка 5 дециметара. Колика је дужина Анине траке за косу у метрима?

Одговор: _____

6. Попуни табелу. Обој део фигуре према датом разломку и напиши децимални запис као што је приказано.

Разломак	Фигура	Децимални запис разломка
$\frac{4}{10}$		0,4
$\frac{6}{10}$		
$\frac{9}{10}$		
$\frac{2}{10}$		

7. Измери дужине датих дужи. Резултате мерења запиши бројевима у децималном запису.

A ————— M
_____ cm

B ————— K
_____ cm

T ————— O
_____ cm

C ————— P
_____ cm

8. Нацртај дужи дате дужине.

a) $AB = 6,9 \text{ cm}$

б) $CD = 0,7 \text{ dm}$

в) $KM = 40 \text{ mm}$

г) $PO = 0,9 \text{ dm}$

9. Дате разломке прикажи у облику децималног записа.

Пример:

$\frac{3}{10} = 0,3$

$\frac{5}{10} = \text{---}$

$\frac{8}{10} = \text{---}$

$\frac{6}{10} = \text{---}$

$\frac{4}{10} = \text{---}$

$\frac{7}{10} = \text{---}$

$\frac{2}{10} = \text{---}$

$\frac{9}{10} = \text{---}$

$\frac{1}{10} = \text{---}$

РАДНА СВЕСКА

ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Прво издање
2021. година

Ауторски тим НОВЕ ШКОЛЕ:
Милица Ћук
Бранислав Милошевић

Илустрације и дизајн:
Горан Витановић
Игор Николић

Рецензенти:
проф. др Зорица Станимировић, Математички факултет у Београду
Ивана Обрадовић, професор разредне наставе, ОШ „Влада Аксентијевић“, Београд
Весна Радонић, педагог ОШ „Краљ Петар Први“ у Београду

Уредник:
Тодор Ћук

Издавач:
НОВА ШКОЛА д.о.о.
Београд, Господар Јованова 22
Тел/факс: 011 2631 652, 011 3284 989

Министар просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије одобрио је издавање и употребу овог уџбеника у трећем разреду основне школе решењем број 650-02-00178/2021-07 од 23. 11. 2021. године.